PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XIV ВЕРЕСЕНЬ, 1973 ЧИСЛО 9

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIV ВЕРЕСЕНЬ, 1973 Ч. 9

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді	$6.00
Передплата до інших країн	6.00
Поодиноке число	60

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 9 SEPTEMBER, 1973 VOL. XIV

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada	$6.00
Subscription in other countries	6.00
Single copy	60

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

	Стор.
Віра Ворскло — Щастя	1
„Рідна Школа" — Рідна мова	1
Від Державного Центру	2
Д-р Ганна Янішевська — Конференція КНЖР.	3
М. Влад — Троянди і криця	5
Наталія Кібець — Співак і патріот	6
Євген Свертюк — На свято жінки	8
Леонід Мосендз — Засів	11
О. Ол. Х. — Відійшла одна з перших	13
An Interview of Mrs. Halia Michalchuk	15
Canadia Etnick Press Federation	17
Пожертви на Музей	18
А. Букса — З окружного З'їзду	19
Відділ для дітей	20
Громадська і родинна хроніка	21
Річні звіти відділів	27
Домашне господарство	32
Українська вишивка	32

— — — — —

НА ОБКЛАДИНЦІ: Світлина з Конвенції Канадійської Національної Жіночої Ради у Торонті. Звіт-стаття на стор. 3. Засадження деревця в Ален-Ґарденс. Зліва направо: В. А. Рідел, доживотня членка КНЖР.; Галя Гнатишин, уступ. голова КНЖРади; п. Кимел, директор парків і розваг; В. Ф. Бібел, голова ЛЖР; Стефанія Яхимець, касієрка Конференції і ЛЖР, членка СУК; Р. Милз, заст. голови ЛЖР, відповідальна за імпрезу „засадження деревця". Позаду оркестра з „Форт Йорк", історичної пам'ятки Торонта.

(Фотограф Данило Плішка, член СУМК-у).

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Embroidery Desions and Stitches — by N. Ruryk	$6.00
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ — проф. д-р Н. Полонська Василенко. Стор. 160. Ціна	$6.00
НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ — Збірник пісень на слова Лесі Українки. Ювілейне видання — містить ноти на 27 пісень. Ціна	$10.00
50-річчя ЗДОБУТТЯ ПРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Янішевська	$0.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Гаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
A25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XIV **ВЕРЕСЕНЬ, 1973** **Ч. 9**

Рідна мова

Підложжям, на якому розвивається культура кожного народу є його рідна мова. Де нема мови, там не може бути й культури. Тому не диво, що кожний нарід докладає найбільше старань, щоб його мова розвивалася, ставала всеобіймаюча, щоб нею можна було висловити всі, навіть найбільш скомпліковані думки, щоб не було ніодної ділянки людських справ, яких не можна було б ясно і зрозуміло висловити своєю рідною мовою.

Ось що говорять найславніші люди про рідну мову: Французький історик літератури Ґастон Паріс пише: „Зв'язки думки та вислову її (рідної мови) такі великі й тісні, що зміняти народові мову, це те саме, що перемінити його душу". Бельґійський письменник Вен-Беєрс твердить, що „перемінити народові його природну мову, це те саме, що вчинити духове вбивство народу..." „Рідна мова, — пише світової слави психіятр Крафт-Ебінс, — це найважливіший чинник для розвитку духового життя людини. Всі народи, що досягли національної свідомости, дуже дорожать своєю мовою, як дійсним, природним і дорогоцінним народним скарбом, надбаним колективно духовою діяльністю великою кількістю попередніх поколінь". Проф. І. Огієнко (Митрополит Іларіон) каже: „Хто рідну мову забуває, той стає чужинцем для своєї нації". „Рідна мова — це душа народу. Чиєю мовою говориш — того й душу носиш". „Найбільше і найдорожче добро кожного народу — пише Панас Мирний — це його мова, ота жива схованка людського духа, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давне життя і свої сподівання, розум, досвід, почування".

Тільки рідна мова є тим чинником, який виразно говорить про кожний окремий нарід і про його культуру. Так, як ніодна рослина не може рости без коріння, так не може розвиватися ніодна культура на світі, якщо не має цього рідного підґрунтя, яким є рідна мова.

Людина, яка сама добровільно відрікається своєї рідної мови, стає зрадником свого власного імени, гірш від колишнього яничара, бо яничарами ставали під примусом, без власної волі, стаючи новочасним Юдою Іскаріотом, що задля вигоди чи дрібної користи продає свій найбільший національний скарб, яким є рідна мова.

„Рідна Школа".

ЩАСТЯ

Щастя — це енергія творити,
Працювати і цікаво жить.
І його не можна так, як вітер
Ні вловити, ані зупинить.

Щастя — це надій палких горіння,
Що вливають сили повінь в нас,
Щастя це усе цінить уміння
І вживати скарбів свій запас.

Щастя — лиш самім собою бути
І не заздрить жадним багачам:
У поразці і пекельній скруті
Духом не скоритися бичам.

Щастя — вміть малим задовольнятись,
Буть щасливим на усіх стежках,
Бачить скрізь красу, доцільність, святість,
Щастя припис не шукать в книжках.

Щастя — в серці мати чисту віру,
Долю уважать за благодать,
Мати совість чисту, серце щире
І уміть без нарікань страждать.

Сіять скрізь добро — це справжнє щастя,
І сповняти Божий заповіт:
Із поганого творить прекрасне
І любить народ, життя і світ.

Щастя — це, блукаючи по світу,
Рідну мову і пісню зберегти.
Зберегти традицій заповіти
І іти з народом до мети.

6(11)72

Віра Ворскло

Від Державного Центру Української Народньої Республіки в 25-ліття створення Української Національної Ради

Двадцятьп'ять років минає від того часу, коли в днях 16—20 липня 1948 року відбулася перша, установча Сесія Української Національної Ради, цього другого з черги екзильного Передпарляменту Української Народньої Республіки: в 1921-22 роках діяла так само вже на чужині ще за життя тодішнього Голови Української Держави, Головного Отамана Симона Петлюри. Рада Республіки, що складалася з представників українських політичних партій і громадсько-професійних організацій.

Перед покликанням до життя Української Національної Ради працювала протягом року створена в порозумінні з тодішнім Урядом УНРеспубліки Організаційна Комісія на чолі з проф. Ісааком Мазепою, кол. прем'єр-міністром УНР з років 1919-20 на території України. У висліді праць Організаційної Комісії, всі діючі тоді українські політичні партії, за винятком Союзу Гетьманців-Державників узгіднили між собою текст Тимчасового Закону про реорганізацію Державного Центру УНРеспубліки і представили його до схвалення Голови Директорії УНР Андрія Лівицького. Закон увійшов в силу після підписання його Головою Директорії.

Перша Сесія УНРади затвердила Голову Директорії УНР Андрія Лівицького доживотнім Головою Держави з титулом Президента й обрала проф. Бориса Іваницького першим Головою УНРади, а Президент УНРеспублік, в згоді з фракціями УНРади іменував проф. Ісаака Мазепу першим, після реорганізації, Головою нашого екзильного уряду УНР, тобто Головою Виконавчого Органу УНРади.

Згідно з Тимчасовим Законом, до УНРади належать ті політичні партії, які **беззастережно визнають засаду Самостійности і Соборности української Держави й активно працюють для відновлення цієї нашої Держази — Української Народньої Республіки** — та льояльно співпрацюють між собою. УНРада подумана і створена як складова, невід'ємна частина Державного Центру, як екзильний Передпарлямент УНР. Без цілости Державного Центру з його складовими частинами — Президента і Віцепрезидента УНР в екзилі та Виконавчого Органу, як нашого екзильного Уряду УНРеспубліки — немислиме існування і дія самої УНРади.

В такому характері і з такими компетенціями Українська Національна Рада, разом зі всіми іншими органами Державного Центру УНРеспубліки, проробила величезну працю протягом минулих 25 років, провадячи поточну політичну працю і репрезентуючи та символізуючи справжні прагнення Українського Народу до відновлення своєї вповні суверенної, соборної і народоправної Держави. Державний Центр УНРеспубліки є протиставленням накинутому силою Москви сучасному окупаційному режимові в Україні в формі т. зв. Української Радянської Соціялістичної Республіки.

Сьома Сесія УНРади в грудні 1972 року, що вперше відбулася з участю також вибраних представників від Громадського Сектору, підтвердила ті засади, що їх в основу УНРади поклали її творці і перші провідні особи, що здебільшого вже від нас відійшли: Андрій Лівицький, Борис Іваницький, Ісаак Мазепа, Степан Витвицький, Степан Баран, Іван Багряний, Осип Бойдуник та багато інших. Схиляючись перед славною пам'яттю цих наших провідних державних мужів, ми прирікаємо і на далі беззастережну вірність їхнім дороговказам: безумовне заперечення права представникам експозитури Москви в Україні, т. зв. уряду УРСР, говорити в імені Українського Народу і непохитна боротьба всіми доступними засобами за відновлення суверенної і соборної української Держави та за демократичний і соціяльно справедливий лад у ній.

Органи Державного Центру відбудуть урочисте засідання для відзначення 25-тої річниці створення Української Національної Ради. Одночасно закликаємо українське громадянство, всіх наших прихильників і однодумців, а зокрема Товариства Прихильників Української Народньої Республіки і Сприяння УНРаді, відзначити цю знаменну річницю молебнями в Церквах, урочистими зборами, відповідними доповідями і, найголовніше, посиленим гуртуванням довкола Державного Центру Української Народньої Республіки. В цей час, коли наш Народ на Батьківщині — разом з іншими поневоленими народами — переживає знову лихоліття нового наступу окупаційного режиму на його елементарні національні, культурні й релігійні права, але водночас не припиняє боротьби за своє визволення і відновлення своєї суверенної державности, — в цей час будьмо гідні

80-ий РІЧНИЙ З'ЇЗД І КОНФЕРЕНЦІЯ КАНАДІЙСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЖІНОЧОЇ РАДИ

Від 10-го до 15-го червня 1973 р. відбувалася в Торонті Річна Ювілейна Конвенція Канадійської Національної Жіночої Ради у 80-ліття заснування цієї організації. Канадійська Національна Жіноча Рада дотримується вже від років основ многокультурности; організації етнічних груп та різних інших угруповань належать до КНЖР як федеративні організації. Перші зв'язки Союзу Українок Канади з Канадійською Національною Жіночої Радою почалися у Саскатуні 1929 р., коли в Інституті ім. П. Могили був влаштований концерт для делеґаток Річної Конвенції Канадійської Національної Жіночої Ради.

Офіційне приняття Союзу Українок Канади до Канадійської Національної Жіночої Ради відбулося на Річній Конвенції КНЖР у Гамільтоді 1939 р. Союзу Українок Канади заступала пані Калина Сакалюк, яка була тоді головою Провінціяльної Екзекутиви у Східній Канаді.

Членки Союзу Українок Канади приймали і приймають діяльну участь як у Канадійській Національній Жіночій Раді, так і у її складових частинах, Льокальних Жіночих Радах по різних містах Канади. Останні 3 роки головою Канадійської Національної Жіночої Ради була членка Союзу Українок Канади, пані Галя Гнатишин, дружина св. пам. сенатора, Івана Гнатишина. Пані Г. Гнатишин виконувала свої обов'язки дуже совісно і успішно, за що була нагороджена на цьогорічній конференції під час бенкету 11-го червня ц. р. Почесним Доживотним Членством Канадійської Національної Жіночої Ради.

Бувша голова Союзу Українок Канади, пані Анна Токарик і уступивша голова Союзу, пані Леся Хорош-Ґреґорі теж займали різні відповідальні становища у Канадійській Національній Жіночій Раді. Так на цьогорічній конференції п-і Леся Хорош-Ґреґорі була відповідальна за мистецьку програму на бенкеті 11-го червня. П-і Галя Мельник, членка Союзу Українок Канади з Монтреалю, з відділу „Доньки України" належить до Льокальної Жіночої Ради в Монтреалі і увійшла до Екзекутиви КНЖР на наступну каденцію як заступниця голови КНЖР.

До Льокальної Жіночої Ради в Торонті належать багато членок СУК з відділу „Тризуб" та де-кільки з відділу ім. кн. Ольги. Льокальна Жіноча Рада в Торонті була господинею на цьогорічній конференції КНЖР і виконала свій обов'язок блискуче. Голова Льокальної Ради, п-і В. Ф. Бібел дуже тепло привітала голов КНЖР, п-і Г. Гнатишин: в кімнаті, приправленій для п-і Гнатишин, чекали на неї 12 гарних жовтих рож, особистий дарунок від п-і Бібел.

У підготовці й організації сесій і різних товариських імпрез провідну ролю відограваали членки Союзу Українок Канади: п-і Л. Хорош-Ґреґорі була відповідальна за мистецьку програму на бенкеті; п-і Стефанія Яхимець була скарбничкою цьогорічної Конференції та член реєстраційної комісії, п-і Анастазія Пасерб була головою реєстраційної комісії; п-і Ніна Козій членом реєстраційної комісії та інші. П-і С. Яхимець і п-і А. Пасерб належать до Екзекутиви Льокальної Ради, де п-і С. Яхимець є скарбничкою, а п-і Пасерб федеративною секретаркою; п-і Н. Козій є теж членом Екзекутиви Льокальної Жіночої Ради.

Від Союзу Українок Канади брали участь у цьогорічній конференції шість офіційних делеґаток: п-і Леся Хорош-Ґреґорі, п-і Анна Токарик, д-р Ганна Янішевська, д-р Зоя Плітас, п-і Галя Слюзар і п-і Ольга Станько.

Всі сесії і бенкет відбувалися у новій університетській будові „Новий Коледж", що міститься у середині міста, якраз напроти нашого Інституту св. Володимира. Приємне оточення додавало святочноти до перебігу З'їзду.

10-го червня ц. р. Льокальна Жіноча Рада з Торонта приправила вечерю у домі п-і Дж. Б. Армстронґ. Присутніх було понад 70 осіб. При цій нагоді голова Ради, п-і В. Ф. Бібел передала п-і Г. Гнатишин дуже гарну книжечку для запису гостей.

Офіційне відкриття конференції відбулося

наших борців-патріотів і допоможімо їм чим можемо в їхній героїчній боротьбі за свободу, демократію і незалежність.

ЗА ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ:

Микола Лівицький, Президент УНР
Микола Степаненко, Віцепрезидент УНР
Спиридон Довгаль, Голова УНРади
і члени Президії УНРади
Василь Федорончук, Теофіль Леонтій,
Голова й урядуючий Голова ВО та члени ВО УНРади.

Мюнхен, 25 травня 1973 року.

у понеділок, 11-го червня о 10 год. до пол. Після привітів були вибрані або доповнені різні комітети і оголошено висліди виборів, переведених заздалегідь писемним голосуванням. Всі нові урядниці, вибрані на 1973-74 рр. були представлені зібраним. На голову Канадійської Національної Жіночої Ради зістала вибрана п-і Дж. Б. Армстронґ з Торонта. Одною із заступниць голови є тепер членка Союзу Українок Канади з Монтреалю, п-і Галя Мельник. По полудні була цікава панель і дискусія на тему „Оточення в майбутньому". Було 4 доповідачі, які обговорювали занечищення повітря і води, проблеми зв'язані з перенаселенням земної кулі і т. п.

У вечорі того ж дня відбувся бенкет з мистецькою програмою, який влаштувала Льокальна Жіноча Рада з Торонта. Присутніх було понад 150 осіб, з них 23 пані були членками відділу СУК „Тризуб". Під час бенкету відзначено 80-ліття КНЖРади. Святочно внесено величезний торт, на якому було 80 свічок. Свічкчи загасили уступаюча і новообрана голова КНЖ-Ради, а краяти торт почала найстарша присутня членка КНЖР. Під час цього всі присутні заспівали гимн КНЖРади.Мистецьку програму під назвою „Міжнародній вечір" провадила п-і Леся Хорош-Ґреґорі, яка відкрила імпрезу коротким змістовним словом. Мистецькі виступи започаткували індіянські танцюристи. Потім співачка - індіянка виконала індіянські пісні в англійському перекладі з допроводом гітари. Гарною музичною точкою був виступ молодих дівчат сестер: скрипкове сольо у супроводі клявіру. Та найбільше успіху мала українська танцювальна група СУМК-у під проводом М. Воробця. На закінчення молоді дівчата заграли на дудах шотляндські пісні.

У вівторок рано переведено групові дискусії на організаційні і різні актуальні теми. У вівторок по пол. головна увага була присвяче-

Група делегаток — членок Союзу Українок Канади з уступ. головою і новообраною головою КНЖ-Ради: 1-ий ряд зліва направо: А. Токарик; Галя Ґнатишин, уступ. голова КНЖР.; Дж. Б. Армстронґ, новообрана голова КНЖР.; Леся Хорош-Ґреґорі; 2-ий ряд: Галя Слюзар; Галя Мельник; д-р З. Плітас; Оля Станько; д-р Ганна Янішевська. (Фотограф Р. МакЛауд)

на резолюціям та дискусіям над ними. У вечорі того ж дня Провінційний уряд гостив всіх учасниць З'їзду бенкетом у гарному ресторані на „Онтарійській Площі", на штучних островах на Онтарійському Озері.

У середу 13-го червня продовжувалися дискусії над резолюціями та були зачитані висліди групових дискусій і звіти різних комітетів.

О 4-ій гід. по пол. того ж дня було Чайне Прийняття у приміщеннях Лт. Губернатора, В.Р. МакДональда, в будові Онтарійського парляменту. При цій нагоді була зроблена групова фотографія із Лт. Губернатором, як також фотографія делеґаток Союзу Українок Канади з уступившою головою пані Г. Гнатишин та новою головою КНЖР п-і Дж. Б. Армстронґ.

У четвер 14-го червня продовжувалися звіти комітетів, як також були представлені звіти від федеративних організацій. Від Союзу Українок Канади склала звіт пані Леся Хорош-Ґреґорі.

У п'ятницю 15-го червня зраня обговорювалися незакінчені справи та продовжувалися звіти комітетів. Як подала голова реєстраційного комітету, п-і А. Пасерб на конференції було 88 делеґаток управнених до голосування, з них 47 було з провінції Онтаріо. Ділові сесії були закінчені відспіванням національного гимну „О, Канада".

У ту ж п'ятницю, о 11.30 до пол. було святочне засадження деревця у „Ален-Ґарденс" і уміщення пропам'ятної таблички в честь уступ. голови КНЖР, п-і Г. Гнатишин. Після цієї церемонії місто Торонто погостило всіх делеґаток і гостей святочним обідом у готелі „Вестбури". При обіді було знову від Льокальної Ради, Торонто передано подарунок п-і Г. Гнатишин: дуже гарну ручно різьблену срібну мисочку на цукор.

Між резолюціями, які були ухвалені на цьогорічній конференції КНЖР треба відзначити дві актуальні резолюції: в одній з них висловлюється протест проти фізичного знущання над дітьми та звернення до канадійського уряду про установлення законної охорони для дітей; у другій резолюції висловлюється протест проти аморальних фільмів, телевізійних передач. журналів, то що та підкреслюється необхідність зісилення контролі над ними.

Головніші резолюції КНЖР мали бути передані до Інтернаціональної Жіночої Ради, що мала мати свою конвенцію від 25-го червня до 4-го липня ц. р. у Відні. Канадійську Національну Жіночу Раду мала репрезентувати новообрана голова, п-і Дж. Б. Армстронґ в товаристві п-і Г. Гнатишин, яка є членом Екзекутиви Інтернаціональної Жіночої Ради. Голова Інтернаціональної Жіночої Ради, п-і М. Шулер була присутня на всіх сесіях і імпрезах цьогорічної конференції КНЖРади. За її співпрацю з КНЖР п-і М. Шулер була нагороджена на бенкеті у понеділок, 11-го червня Почесним Доживотним Членством Канадійської Національної Жіночої Ради.

Після багатої і цікавої програми на Конференції КНЖР делеґатки роз'їхалися у всі сторони Канади, освіжені на дусі та заохочені до дальшої праці на місцях, кожна на своєму становищі і у своєму оточенні.

У 1947 р. Річна Конференція Канадійської Національної Жіночої Ради відбудеться у Монктоні, Н. Б., а у 1975 р. у Монтреалі, пров. Квебек.

Звіт склала, **д-р Г. Янішевська**

Марія Влад

ТРОЯНДИ І КРИЦЯ

Білі троянди
цвіли росами,
Пахли листами милого.
Ти ночами не спала —
писала.
Троянди родили крицю.
З пелюсток мечі кувалися.

Хто тебе дав нам?
Ліси поліські.
Земля вкраїнська —
Це вона тебе виплекала
На кремені горя людського.

Тому ти, квітко біла,
Болями люду свого боліла
Ніжна.
А пісню в броню відлила,
Будила.
Кликала.
Не колисала.

Серед жінок найніжніша,
Серед дужих найсильніша!
Прийшла я до кузні твоєї
в надії
Позич мені іскру,
що палить і гріє!...

Співак і патріот

В цьому році припадає 120 літ з дня народження видатного українського співака Олександра Мишуги, який зачаровував своїм голосом Київ і Петербург, Львів і Варшаву, Прагу і Рим, Відень і Лондон, Мілан і Париж, талановитого педагога, що виховав десятки чудових співаків і співачок, великого громадянина-патріота, який віддавав всі свої кошти на розвиток української культури.

Народився Олександер Мишуга 20 червня 1853 року в провінціяльному західноукраїнському містечку, а точніше — селі Новий Витків Радехівського повіту на Львівщині. Батько його, Пилип Мишуга був дуже бідний. Мав клаптик землі, городу та трохи сіножаті на п'ятеро дітей. Олександер був найменший. Щоб якось прогодувати сім'ю та звести кінці з кінцями Пилип Мишуга латав старе та шив нове взуття своїм односельчанам.

Тяжка, виснажлива праця, голод, холод рано звели в могилу матір Олександра Мишуги, якому небуло тоді ще й трьох років. Незабаром в хаті з'явилася мачуха, а потім її діти, і, звичайно пасерби відійшли на другий плян. Про якесь навчання в школі не могло бути й мови, хоч батько з усіх сил старався, щоб навчити грамоти своїх дітей.

Батько дуже любив українські народні пісні, часто співав їх, особливо щедрівки та колядки. Глибоко впали в душу маленького Олександра оті тужливі мелодії. Так і залишилися вони наймилішими, найдорожчими на все життя. З ними він пройшов по всіх шляхах-дорогах, якими повела його доля, доля співака актора, співака художника. Він пропагував їх там, де це здавалося навіть неможливим. Не снилося і не гадалося тоді синові нуждаря, що мине не так уже й багато літ і його дитячі мрії стануть дійсністю, перед ним схилятимуться найвпливовіші люди світу, а найвимогливіші критики наречуть його „Королем тенорів", „пісень дивних чародієм", „кумиром публіки", „солов'єм України".

Тяжкий шлях пройшов Олександр Мишуга — „Се життя, — писав він пізніше — як і те, в бурсі Святоюрській, було дуже, дуже нужденне. Я дивуюсь сам нині, як я міг його перенести". Та світ не без добрих людей. Хоч і з великими труднощами, все ж він успішно закінчив учительську семінарію і почав працювати вчителем приходської школи св. Анни. Співу вчитися почав Олександр Мишуга у професора — Валерія Висоцького, ще будучи учнем семінарії. Професор швидко відчув вразливу натуру юнака і з радістю відкрив йому таємниці співу. З кляси Валерія Висоцького, окрім Мишуги, вийшли: Соломія Крушельницька, Юзеф Манн, Ірена Богус-Геллєрова і інші. Перше „хрещення" Олександра Мишуги на професіональній сцені відбулося 14 вересня 1880 року. 2 березня 1881 року у Великому залі Народного дому Львова відбувся концерт з нагоди 20-річчя з дня смерті Тараса Шевченка. Мишуга взяв у ньому участь. По закінченні Львівської консерваторії О. Мишуга після деяких фінансових труднощів виїжджає в Мілан. Чужа країна не зовсім привітно зустріла молодого мистця. Не ладилося спочатку і з навчанням. Племінник Мишуги (др. Лука Мишуга) передає розповідь свого дядька: „Поступив я в Італії до одної вчительки співу. Вона довго не працювала над звуком, а почала давати мені співати різні речі, арії, романси. Я не вмів поводитись з голосом, швидко стомлювався, часом через втому не міг утримати тону і низив. Учителька гнівалася і одного разу сказала: „Знаєте що, Мишуга, покиньте ви спів, у вас немає ні голосу, ні музичного хисту, ви низите тон. Швидче у мене на долоні виросте волосся, ніж ви будете співати на сцені"...

Це пророкування не збулося. Перемогли сила волі, наполегливість, копітка повсякденна робота над собою.

В 1883 році Мишуга пробує свої сили на італійській сцені. Дебют пройшов так успішно, що перед Мишугою відчинилися двері найкращих театрів Европи. Італійська публіка, яка завжди відзначалася вишуканим смаком, бо звикла слухати найвидатніших співаків, нагороджувала Мишугу бурхливими оплесками, засипала квітами, вигукувала „браво", „бравіссімо".

Довідавшись про незвичайні успіхи О. Мишуги в Італії, дирекція Львівського театру запропонувала контракт на сезон 1883-1884 років. Він радо погодився. Видатний польський артист і режисер Генрих Цудновський писав так: „...Його оксамитовий голос з благородним металевим тембром доставляв невимовну насолоду, що буквально вливалася в серця слухачів... Я переконаний, що від дня прем'єри до сьогодні в Польщі не було співака, рівного Мишузі..." Так починається новий період творчості артиста.

В 1885-1905 роках Олександр Мишуга трі-

юмфально виступає на багатьох оперних сценах Європи, виконуючи найскладніші партії ліричного, драматичного тенора.

Дуже складним і трагічним було особисте життя Олександра Мишуги. Але не дивлячись на все це він не заломився, слава про нього швидкокрилою чайкою линула по всій Європі і долинула вона й до Києва. А слідом за нею в 1885 році вперше сюди приїжджає й сам артист. Тут він співає до самого кінця 1896 року. В 1898 році Мишуга знову співає в Києві. Досить часто приїжджає він сюди й пізніше. Згадуючи виступи О. Мишуги в Києві в партії Фауста, видатний хоровий диригент і композитор Олександр Кошиць пише: „. . .З перших же нот я не пізнав артиста: його голос розквітав як пишна рожа, солодке почуття мрійної закоханості набирала характеру вогненної любові і коли дійшло до горішнього фінального С, то, здавалось огненна лава залила весь світ . . . в театрі після хвилини загальної тиші зчинилося щось, чому не було назви". . .

Олександр Мишуга навіть в зеніті успіхів і слави ніколи не забував про рідний Львів, з якого він власне кажучи вперше ступив на широку дорогу творчості, про безмежно дорогу Україну.

На превеликий жаль, на Україні тоді ще не було українського оперного театру, тому Олександр Мишуга, Соломія Крушельницька, Модест Менцинський, Орест Руснак, Євген Гулашевич, Олександр Носалевич та багато інших славних мистців не могли співати на рідній сцені, в національних операх. І все таки О. Мишуга і Соломія Крушельницька співали у Львові в Запорожці за Дунаєм С. Гулака-Артемовського на сцені театру Скарбека, при тому так співали, що сучасники ще й досі згадують той незвичайний тріюмф.

Олександр Мишуга займає почесне місце і в історії українського концертного виконавства, як один з кращих інтерпретантів і пропаґандистів українських народних пісень, творів вітчизняних композиторів та зарубіжних авторів. Талант прославленого артиста не дивлячись на його роки був нев'янучим, до самої смерти звучав молодо, свіжо, соковито. Секрет його вічної молодості і постійних успіхів крився не лише в ідеальній вокальній школі, не лише в рідкісній ніжності і красі голосу, а й у досконалому володінні ним, умінні змінювати його тембр в залежности від значення слова, в умінні глибоко відчувати і передавати зміст, характер, стиль виконуваного, у великій майстерності перевтілення.

Життя і творча діяльність О. Мишуги проходили в оточенні найвидатніших людей світу кінця XIX — початку XX сторіччя. Він співав з Соломією Крушельницькою, Маттіа Баттістіні, Еллі Русель, Олімпією Боронат і іншими. Міцна дружба зв'язувала Мишугу з кращими представниками української культури — Іваном Франком, Миколою Лисенком, Лесею Українкою і всією родиною Косачів, з Миколою Садовським, Михайлом Старицьким, М. Коцюбинським, Іваном Карпенком-Карим, Панасом Саксаганським, Марією Заньковецькою, В. Стефаником, Кобринською і багато іншими.

В 1914 році О. Мишуга захворів і поїхав на лікування до Італії, де його застала перша світова війна. Всі його збереження, що були у варшавських банках пропали, але відомий як співак і як педагог почав вести школу співу в Римі. Учні тягнулися до нього з усіх кінців Італії і з-за кордону. Італійський клімат, курортне лікування значно поправили здоров'я О. Мишуги, а добре оплачувана праця принесла матеріяльні достатки. В Раміолі Мишуга познайомився з подружжям Чінбергами з Стокгольму, які запропонували йому переїхати до Швеції. Олександр Мишуга погодився. Там він відкрив школу співу. Жилося йому добре, учнів було багато, заробляв він немало, так, що міг пересилати великі суми на допомогу різним українським інституціям в Галичині. В листах писав, що має страшну тугу за рідним краєм та дещо пізніше повідомляв: „Вже така моя доля, що треба мені було жити на чужині й на чужині треба буде вмирати, а не там, під тихими липами у нашім рідним Виткові" . . .

9 березня 1922 року від рака шлунку помер Олександр Мишуга, заповів, щоб усе майно було передано Музичному інститутові ім. М. Лисенка у Львові, а тіло поховане в Галичині, в рідному Виткові. Учні і щирі шведські друзі Олександра Мишуги зробили все, щоб виконати його заповіт. В кінці вересня того ж року його прах було перевезено до Львова, а звідти 29 вересня — у рідний Витків під тихі липи, які він так палко любив.

„Все своє життя Олександр Мишуга віддав рідному народові, любимій Україні. Про них він не забував ні в хвилини радості й тріюмфів, ні в тяжкі часи невдач і розчарувань. З святими словами про безмежно дорогу Україну, рідний йому Витків він відійшов, щоб жити вічно в серцях сучасників і наступних поколінь". (М.Г.)

Наталія Кібець

Євген Сверстюк

НА СВЯТО ЖІНКИ

Щоби вам не судилась найтяжча судьба,
Найстрашніша клятба — полюбити раба.
Іван Франко

Це есей українського письменника з України про сучасну українську жінку в Україні, її долю. Цей есей був поміщений у „Самвидаві".
Редакція

Ніколи не була вона ні царівною, ні принцесою, жінка моєї землі.

Далеким раннім сном з напівлеґенди пройшли образи нашої першої християнки княгині Ольги і не першої жалібної чайки-зиґзиці Ярославни.

Тьмавим переказом здиміли владні постаті полонянки-султанши Насті Лісовської, жінок, що тримали перначі руками козацьких полковників і роботящої селянки Розумихи, що задавала тон придворним качкам в палацах своєї невістки цариці Єлисавети.

Була вона принцесою і випромінювала німб слави лише в царстві духа, коли творила свою пісню:

Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймать
І несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать.

Зарання лиха історична доля поклала на неї важкий камінь і вимагала мужности на право жити. Під цією ношею вона разом з чоловіком створила, зберегла, як душу передала дітям мову, пісню і пам'ять про чесний рід.

Рівність її з чоловіком з правіку була однією з великих українських національних традицій. В часи найважчого занепаду життя, в безпросвітних буднях вона навіть брала верх над чоловіком і свідомо несла головну моральну відповідальність за честь свого роду, а отже й за гідність свого народу.

Вільна від домостроївських пут, змушена сама виховувати, а то й утримувати дітей, українська жінка була хранителем духовної стійкости і здоров'я, мови і пісні ,традицій та звичаїв — більшою мірою ніж чоловік, чумакував, бурлакував та блукав по світу, наспівуючи:

Ой, високо сонечко зіходить,
А низенько заходить...

Биті шляхи йому заростали тернами, а доля стелила йому стежку на чужину...

Куди ти йдеш, не спитавшись?
На кого покинув
Батька, неньку старенькую
Молоду дівчину?

Більш незалежна суспільно, вона була величнішою і духовно цільнішою. Від ,Наталки Полтавки" і „Запорожця за Дунаєм" — до „Фата морґана" і „Дорогою ціною" Коцюбинського — скрізь світиться захват героїчною постаттю української жінки в негероїчні часи нашої історії, що готувала чоловікам долю перевертнів та „пропащої сили". Ця істина стала своєрідною концепцією багатьох творів нашої художньої літератури.

Суха і чорна від праці, бита, але не зламана долею, у Панаса Мирного вона виказує людям свого єдиного сина, коли той спивається до озвіріння й переступає закони моралі.

Вона висміює покручів, що пнуться в пани і зневажає малодушних, що „у лакомстві нещасному" гублять своє обличчя. Зціпивши зуби, вона відвертається від хліба, якого не заробила: „Ми бідні, але чесні". Вона не бере жодної участи у самосуді рабів, спідлених від страху, — тільки голосить!

Давні греки і римляни символізували в образі жінки безоглядну силу левиці, що „всім своїм єством прагне до перемоги..."

Образ її, юної, вродливої й одважної, революційна Франція поставила на барикадах, освятила як свій національний прапор і дала йому ім'я — Воля.

Її велична постать перейшла на континент

Славному тенору О. Філіппі–Мишузі

Неначе в чарівнім казковому світі,
Не в світі буденних земних намагань,
Хто слухає спів твій, в небесній блакиті
Витає, позбувшись суєтних страждань.

Коли ж ти для нас заспіваєш сумної,
Страждаєм з тобою ми всі за одне,
І помстою дихаєм разом страшною
До того, хто висіяв горе сумне.

Коли ж в твоїм співі щаслива надія,
Неначе струмок весняний забренить,
Про щастя з тобою ми разом помріем
І вдячні тобі за мить.

молодої Америки, яка над темними віками рабства й розбою високо піднесла статую свободи — в благій надії, що вона навчить людство дихати на повні груди.

І в той самий час наш найбільший поетичний геній виспівав сльозами її долю покритки, матері зганьбленої, і на барикадах нашого народного горя створив з неї образ України.

Ніде в світовій літературі нема такого трагічного образу, що під іменами Катерини, Оксани, Сови, Марини, Наймички, Сліпої, Відьми, Лілеї — підноситься нарешті до символу святої Богоматері Марії, що знесла найбільші страждання і — вже в чисто „українському стилі" — під тином,

Сумуючи, у бур'яні
Умерла з голоду.

Судились їй незвичайні посмертні перетворення, коли її професійні лицеміри одягли в царську порфіру, а по суті ж —

Наплювали
На тебе, чистую, кати:
Розтлили, кроткую! А ти...
Мов золото в тому горнилі.
В людській душі возобновилась...

Жила й возобновлялась вона у власних сльозах, у своїй пісні — тій, у яку заслухався Франко:

Слухаю, сестри, тих ваших пісень сумовитих,
Слухаю й скорбно міркую:
Скільки сердець тих розбитих, могил тих розритих,
Жалощів скільки неситих, сліз вийшло пролитих
На одну пісню такую?

Забудеться багато імен працівників пера, але ніколи історія нашої культури не забуде неписьменної подільської жінки Явдохи Сивак, що вік свій „прожила в біді, як камінь у воді", але зберегла у пам'яті і проспівала для запису 1008 народніх пісень, розповіла сотні казок приказок та прислів'їв. І веліла підписати це семидесятирічна бабуся прізвищем Зуїха, бо під власним прізвищем могла записувати лише улюблені пісні...

Сотні імен таких жінок загубились у пам'яті і злились з іменами народу. Вони виспівали душу і влились у життя луною мелодії.

Зовсім невипадково цей народ дав найбільшу поетесу світу — Лесю Українку. Так і мало бути, що „на гору круту крем'яную" зійшли у нас три жінки — Леся Українка, Марія Заньковецька і Ольга Кобилянська — і стали біля вершинних явищ нашої культури символами народної шляхетности.

По революції на допомогу жінці прийшов технічний поступ. Стали змішуватись старі устрої. Закинувши вишивання, Олеся Кулик потай від „старосвітської" матері кинулась тікати на курси трактористів. За браком живої ідеї, дівчина ні з того, ні сього підняла ідею емансипації... проти своєї матері! Ех, мабуть не треба було славити Олесю Кулик як трактористку: з неї могла б вийти ніжна мати і добра дружина тракториста. Все ж таки, соціялізм проголосив рівність не для того, щоб дівчата грубіли за чоловічою працею, а хлопці спрямовували та солодко оспівували їх трудовий подвиг...

„Жінка в колгоспі — велика сила". Цей нецеремонний афоризм великого циніка сформулював фактичний стан рівности жінки у ті роки. Рівність обернулась потворною гримасою проти неї, слабкої, виснаженої і обтяженої сім'єю.

Війна все списує. Вона закріпила жінку на найважчих роботах, зробила її вдовою і одинокою матір'ю —

Росли роки.
Росло твоє чекання.
Печать смоктала радощі твої.
І над твоїм
Розстріляним коханням
Скажено глузували солов'ї.
(Василь Симоненко).

Нині найстрашніше слово про жінку — це слово статистики... Чоловікам все ж таки було не так: вмирати легше!

Зараз соціяльна проблема розриву між містом і селом — на плечах жінки. Виявилось, що вона не тільки в колгоспі велика сила. Найважчі і найдешевші роботи в місті теж виконує ця сила. Копає рови. Асфальтує дороги. Вивозить за місто сніг. Носить цеглу. Будує місто, в якому не житиме. За вказівками під керівництвом та наглядом чоловіків, що ніяково одвертаються... Знизують плечима... Стають і дивляться до всього звичними, байдужими очима євнухів...

Вона приходить до нас у місто у важкій робі як тяжкий докір сумління і найтяжче прокляття за чиюсь вину... Якщо ми не будемо соромитись за себе в такій ситуації, то чи взагалі ми зможемо коли-небудь соромитись?!

Хтось згадує старі слова — „лицарство", „честь", „шляхетність" — хіба можуть ці слова коли-небудь стосуватись чоловіка, який, насвистуючи, звик проходити повз жінок у важких роботах?

Хтось нагадує, що її покликання — материнство, народжування і виховання дітей. Але ж для того, щоб мати дітей, треба бути закоханою, щасливою і чарівною... А для того, щоб виховувати дітей, треба мати ЩО передати їм у спадщину. Хіба може вона в тих умовах зберегти радісну усмішку, рідну мову, звичаї, традиції, що віками розвивались як вираз національного єства і обличчя народу?

На селі вона зараз чи не єдина моральна сила, що материнським інстинктом тримається якогось ладу в світі, де „чоловіча плоть" так здеморалізована пияцтвом і так заанґажована НАЙСУЧАСНІШОЮ ІДЕЄЮ „легкого хліба"...

Над її головою проходили і вкопувались зморшками на чолі війни, революції, братовбивства, колективізація, голод, людоїдство, пожежі, окупації — і могили, могили, могили — без хрестів!

Над її хатою зі свистом і ревом проносився технічний поступ.

Але — Боже мій! Чому він десь несе людям полегкість і достаток, а від неї везе хліб і дітей? Чому він говорить до неї чужою мовою — і зовсім не дивиться їй у вічі? Чому хліб перестав бути святим і наче втратив смак? Чому люди — малі й старі, не цілуються хоч раз на рік — на Великдень?

Трактором проторохтів повз її хату технічний поступ. Але вже люди не збираються вечорами погомоніти, порадитись і поспівати пісень. Заспівати її старої і вічно нової:

Візьми, мати, піску жменю
Посій його на каменю,
І коли той пісок зійде,
Тоді син твій з війська прийде...

Вони напиваються ще зранку — раніше, ніж встигнуть заглянути один одному в вічі. Опиваються сини і внуки, п'ють і опускаються десь на заробітках дочки — і стають якимись чужими.

Виснажена болем утрат і працею, засушена одинокістю, нині вона не йде за голосом любови до життя і мудрістю продовження роду... Вона замислилась над своїм природним покликанням — і загадує нечувані питання: а чи варто народжувати для сучасного світу дітей... Одна-дві дитини на сім'ю — це формула вимирання народу...

Ще не отямившись від минулого, вона вже сьогоднішнім днем — у світі, над яким згущуються хмари перенаселення, а навколо спалахують зловісні блискавки і доноситься знайомий гуркіт грому...

Що зараз скажеш старими словами про рівність і право жінки? Вона має всі громадянські права. Але ще більше обов'язків... І все ще снить вона ідеалом лицарського кохання, мужнього захисту домашнього достатку і затишку. Новому мінливому світові розхитаних норм вона нав'язує незмінну умову: старе питання про порядність і стару серенаду про вірність.

Я слова розгубив по дорогах чужих,
що скажу тобі, рідна дорого?
(М. Рильський)

Наші поети не оспівують її вроди, а важко сповідаються перед нею.

На кілька років стала нашим сентиментальним гимном „Пісня про рушничок". І не випадково: невиразні слова і жалісліва мелодія цієї пісні служила нам виразом комплексу вини перед десь далекою, десь забутою матір'ю.

Невідомо для чого вона „водила мене у поля край села"; зате добре відомо, як вона безпорадно заламувала руки і, скорившись долі, проводжала в Бог зна яку , далеку дорогу". І всім нам, незалежно від рангів і чинів хотілось в інтимному затишку спогадів виплакати свою підсвідому вину і тугу за цією єдиною вірною материнською любов'ю, що ніколи не питала, за що нас любити...

Так, у світі усталеної байдужости і ненависти, у світі вкоріненого недовір'я і підозр вона залишалась єдиною як Сонце. Неважко було її оцінити...

Але як важко було перебудувати життя так, щоб в найбільші свої хвилити ходити за порадою саме до неї і, не криючись, шанувати її — не словами ,а синівською любов'ю і вірністю. Щоб з поточної ієрархії цінностей піднести її з самого долу і поставити над усіма радчими — так як поставила вона своїх дітей над усіма вартостями.

„Білими губами упівголос буду вам казати за себе. Я ішов від мами у біленькій сорочці, сам білий. З білої сорочки сміялись. Кривдили мене і ранили. І я ходив тихенько, як білий кіт".

(В. Стефаник)

Якими все ж таки ми повертаємось до неї, що пустила нас у білій сорочці ,і стаємо перед її обличчям і перед власним дитинством?

Євген Сверстюк

Леонід Мосендз

ЗАСІВ

ПОВІСТЬ

(Продовження)

— Як ти мені будеш єрунду питатися то знаєш: пляцки! А щоб далі не випитувався за дурницями й завжди слухався мами, то не підеш сьогодні нікуди з дому, а будеш гратися в кімнаті сам. Чуєш мені!

— Чую...

— Гляди ж! — і батько чомусь навіть несподівано посміхнувся. А під кінець обіду він і цілком розвеселився та навіть сказав матері „дякую, стара", а не „благадарю". Так по-мужицькому казав він завжди коли мав гарний настрій. Тоді Ніно знав що у нього можна всього просити навіть дарування кари. Але на цей раз хлопець помилився. Зараз же з-за стола батько як звичайно, пішли до спальні поспати, але Нінові нагадали таки про кару: сидіти в хаті й гратися самому. Нема ради! Треба йти в свій куток, такий осоружний тепер, коли там, за парканом уже зібралися веселі хлопці й чекають на таємничі й важливі події від полудня...

Прибрали зі стола й підмели підлогу. У цілому домі запанувала тиша. Батько сплять, мати пішли до міста, десь поділася служниця, а нянька Гафія з малою Татою дрімають на дворі в тіні великої шовковиці. Добре би було втікти таки зараз із цього заспаного краю й майнути на левади або на беріг Дерла до веселих товаришів. Але встануть батько. Треба сидіти в хаті.

Між шафою з книжками й канапою Нінів куток. Там скидані на купу його забавки: кілька коників з обірваними хвостами, поїржавлена дитяча шаблюка, коркова рушниця, самодільний лук, лопатки. А зверху, все прикривши розчепіреними крилами аркушів, лежить старе, від довгого вжитку обшарпане, обшовгане, заялозене Дантове „Пекло" з ілюстраціями Доре.

Ніно, загипнотизований тишою старого дому, потиху приносить з сіней стару молдаванську веретку, яку завше стелють під шовковицею, коли хотять там посидіти, розстилає її під круглим столом у їдальні й тягне за собою книжку. На свої роки Ніно все ще занадто малий, але за те кругленький, опецькуватий. Під високий стіл він ще майже ходить пішки. Мати його іноді зве кавунчиком і за це хлопчина жорстоко ображається.

А під столом чудово. Як лягти й дивитися горілиць, стіл видається небом на ніжках. А ноги столах таки справді впираються в спід немов телеграфні стовпи в небо на виднокрузі. Ніжки ж стільців і канапи (як же їх звідси видається багато) творять мов би ліс чи кукурудзяне поле. Ніно посміхається до цих лякованих кукурудзяних стебел і розгортає книжку. Це улюблена його забавка розглядати в часи однини ілюстрації до „Пекла" і творити до кожного з них своє окреме оповідання. Ніно крім велике О та А ще не розбирає літер. Але малюнки може розглядати безмежну кількість разів і за кожним разом усе з однаковим зацікавленням. Від частого роздивляння кожен малюнок придбав від Ніна свою особливу мову і тепер викликає особливі, наперед знані і тривало зафіксовані в дитячій уяві образи.

Ось ідуть двоє: один у вінку, терновому, як у Христа на образі в спальні. Тато якось сказали Нінові, що це сам Данте. Той, хто написав цю книгу. А другий, з ясним кружечком над головою, прикриває Данта хусткою. Чудернацьке в нього ім'я й не тримається в пам'яти. З-заду великий, мабуть злий, а може ще й скажений пес стежить мандрівників. Куди ж це вони йдуть? Мабуть на якісь далекі левади, бо ось густий ліс дивовижних дерев, сухих, розрепаних, покручених, перевитих повійкою, мов окопи їхнього городу. Подорожні певно бояться того пса, бо Данте боязко оглядається через плече. Ось двоє тих самих ідуть по схилі гори між великими плитами, з під яких стерчать руки й ноги та йде курява. Нінові страшенно шкода тих, що напевно дусяться під плитами. Він згадує цвинтар біля грецької церкви, де в густій траві лежать такі самі намогильні плити. Чи й з під них коли стерчали ноги?

А далі знов дивний ліс покручених, похилених дерев, що нагадують людські постаті. На де-яких виразно знати обличчя, галузі їхні немов покривлені пальці старців, віття й стовбури теж покручувала якась страшна й таємна сила, може й великий біль, від якого так кривиться лице й тіло... А ось на заді дивовижного човна стоїть голий, сивий дід. Він сторчма занурює весло в воду й кудись везе свій вантаг. Чого ж це плачуть тії, що в човні й чому вони всі голі? Жінки й чоловіки, старі й молоді? Зимно їм мабуть, непривітно, боязко, щоб не переки-

нувся човен. На Дністрі немає ані таких крутих хвиль, з закрученими вершечками, ані таких дивовижних човнів...

Перегортає хлопець сторінку за сторінкою й увесь занурився в похмурі візії Доре. Кожен малюнок викликає нові образи й порівнання, думка кружляє над ними чорною пташиною, але все вертається до одного запиту: чому цих двоє мандрівників блукає так витривало серед тих страхіть? Хоч і бояться їх, але не втікають! Хоч і жахаються, але не відступають перед жахливими чортами, дивовижними деревами, грізним псом-вовкулакою. Вони всюди. На одному малюнку притиснені один до одного на другому — узявшись за руки, охороняючи один одного перед страхіттями свого шляху. Але всюди пробиваються відважно через цей танок скривлених постатей, заплаканих облич, крилатих чортів. А в Данта таке скорботне обличчя! Мабуть боляче йому від тернових колючок. Нінові давно вже було його шкода найбільше з усіх й за це ще торік видряпав він шкірянокрилому сатані очі. Але ця сліпа почвара ще й досі лякає його...

І дитині враз робиться страшно. Тиша дому й півсутінок під столом не до витримання. Нема нікого, всі покинули його. Залишили на призволяще якимсь таємним силам, що причаїлися по кутках кімнати і ось-ось кинуться на нього, беззахисного й безборонного, грізною навалою страшних видив і неочікуваних речей... Самотність стоїть за плечима й жах стискає горло... Ніно притьмом вискакує з-під стола та вибігає до сіней, високих і довгих як заїзд, поспішає на другий кінець і вкочується в розчинені двері.

**
*

На цій половині дому живе стара Татарчучка, що частину її дому винаймають Нінові батьки. Вона висока й рівна жінка, не зважаючи на свої роки. Шкіра на спрацьованих руках і обвітрілому обличчі вже вкрита сіткою зморшок, волося цілком сиве, але ступає вона ще твердо й при усмішці вишкірює два ряди напрочуд блискучих зубів. Завжди в чорному, носить вона на голові по-міщанськи зав'язану хустку й міцно тримається цього, мабуть їй одній у цілому вже місті свідомого привілею, що належав колишнім міщанським родинам.

Багато своїх дітей виховала стара. Всі вони вже тепер по світах, на добрій службі або добре повидавалися й рідко відвідують маму й бабу. Живе ж вона з невдалим мизинчиком Тереньом, якому вже давно минули „Ісусові роки". Жив потрохи, господарюючи на городі, леваді, винаймаючи Ніновим батькам більшу частину свого довгого, присадкуватого, великого як заїзд дому. Але сумно їй за дітьми, що колись від них аж роїлося в хаті й тому прив'язалася стара до малого, що й народився тут у її хаті. Тому вона часто забирає хлопця до себе, дарує дешеві ласощі й дозволяє гратися шевським реманентом Тереня.

У неї почуває себе хлопчина може більше родинно, ніж удома. Особливо, коли вдома на нього нагримають — він зараз таки намагається втекти до старої, де сміливо може жалітися на заподіяну йому кривду: щось бо там удома само впало, само розбилося, само розірвалося, він не зачіпав нічого, але дістав дуже дошкульно по пальцях. Стара вислухує дитину й починає втихомирювати.

— Ну, не плач бо, Нінцю! До весілля все заживе. А тепер іди поцілуй мамцю в ручку й скажи, щоб здорові ручки були.

Ще з мокрим обличчам іде, бувало, хлопчинка до мами, цілує руки й тремтячим голосом шепотить крізь сльози...

— Щоб здорові ручки були...

Ніно так звик до старої, що й не рахує її кимось чужим. І як би його запитали кого він більше любить — батьків чи стару — він не вмів би й відповісти. Ах, скільки прекрасних оповідань він чув від неї! Про ті часи, коли вона ще була молодою, коли ще по той бік Дністра була Туреччина. Як красно тоді було жити на світі, які чудові коралі (стара вимовляє каралі) привозив їй чоловік з Царгороду, які були відважні за тих часів мужчини й красні жінки... І багато, багато іншого, таємного й незрозуміло для хлопця, розказує йому баба. Розказує, сама часом забувши, що перед нею дитина, а не доросла людина, з якою вона би хотіла часом поділитися тим тягарем споминів, що звис на її старі плечі.

Але Нінові зовсім не вадить, що він не розуміє всього. Навпаки це значно цікавіше, ніж казки. (Далі буде).

---

28 серпня 1973 р. буде вже 6 років, як наш найдорощий муж і батько сл. п. ПЕТРО ГОЛОВАТИЙ відійшов від нас у вічність. Невиджалувана втрата для родини, а рівнож для української громади. Пам'ять про нього буде вічна між нами. Складаємо $10.00 на нев'янучий вінок для „Променя", якого читачем покійний був.

У глибокому смутку,

Юлія — дружина,
Ірина, Олег і Левко — діти.

Відійшла одна з перших

Едмонтон, Алберта

У Страсний Четвер, 26 квітня 1973 р., упокоїлась в Бозі Калина Засейбіда, довголітня членкиня української православної катедральної громади Св. Івана Хрестителя в Едмонтоні, довголітня членкиня Союзу Українок Канади, Інституту Св. Івана віддана працівниця на церковній та народній-громадській нивах.

Калина Засейбіда, з роду Рурик, народилася в Україні — у місті Снятин. До Канади прибула разом зі своїми батьками 1913 р., які поселилися в околицях Веґревил, Алберта. В році 1919 вийшла заміж за Еміліяна Засейбіду. Молоде подружжя Засейбідів замешкало у місті Веґревил, де муж покійної провадив своє власне господарство як також виконував обов'язки управителя в крамниці державного монополю.

За ініціятивою Калини Засейбіди в 1933 році у Веґревил зорганізовано Жіноче Товариство ім. Княгині Ольги. Спільною працею й трудами українське православне жіноцтво міста Веґревил під проводом Калини Засейбіди виявило багато посвяти та віддановости для розбудови церковно-релігійного та культурно-освітнього життя. Головним завданням Жіночого Товариства ім. Княгині Ольги було освідомлення українського жіноцтва та придбання фондів на будову української православної церкви у Веґревил. Щоб цю працю та накреслені пляни належно виконати, Калина Засейбіда прийняла на себе обов'язки голови Товариства що їх виконувала впродовж п'яти років, а згодом виконувала обов'язки секретарки впродовж 9 років. Розуміючи засаду, що молодь та діти — БУДУЧНІСТЬ НАРОДУ — впродовж довгих років навчала в РІДНІЙ та НЕДІЛЬНІЙ ШКОЛАХ та увесь час віддавала навчанню та вихованню молодого покоління. Через увесь час свого побуту у Веґревил була членом церковного та світського хорів. Українську пісню церковну та світську — любила із цілого свого серця.

В час воєнних років була представницею українського жіноцтва міста Веґревил у Червоному Хресті.

1951 року п-нство Калина й Еміліян Засейбіди переїхали на сталий побут до міста Едмонтону. Тут стали членами української православної катедральної громади Св. Івана Хрестителя, а Калина стала членкинею Відділу Союзу Українок Канади при катедральній громаді. Тут займала ряд важливих становищ, зокрема

Бл. п. Калина Засійбіда

голови Управи Відділу СУК у важливих роках катедральної громади, саме тоді, коли будувалась авдиторія з приміщеннями кляс для Рідної та Недільної Шкіл.

Під її вмілим керуванням Відділ Союзу Українок провадила успішну працю. Калина Засейбіда виконувала обов'язки секретарки відділу, референтки Музейного Комітету, як також очолювала впродовж років Добродійний Комітет. Калина Засейбіда була головою Провінційної Управи Союзу Україної Канади на Алберту. Вона присвятила багато часу та праці в навчанні молоді української вишивки, писання великодніх писанок. Це була благородна душа глибоко віруюча православна християнка, яка совісно виконувала усі свої обов'язки по відношенні до Бога, Церкви та ближніх. За всю віддану працю управа Союзу Українок при катедральній громаді Св. Івана наділила її Грамотою Почесного Членства Відділу СУК.

Її спокійна та лагідна вдача, товариськість точність та жертвенність спричинились до цього, що Калину усі шанували, її любили, й вона здобула собі багато друзів серед своїх та співгорожан. Її життя записане в книзі Вічности добрими ділами, й християнськими чеснотами. На похороні покійної було велике число вірних, так з Веґревил, як також і з Едмонтону, які прибули попрощати її в останню путь. Своє життя закінчила в єднанні з Господом Богом, прийнявши Святі Таїнства Святої Сповіді, Святого Причастя й Оливопомазання, що їх звершив прот. Олександер Хом'як.

Похоронні відправи за Спокій душі бл. п. Калини Засейбіди служились в наступному порядку:

У Світлоносний Понеділок, 30 квітня, служилась Поминальна Литія з участю настоятелів катедрального собору: митр. прот. Ф. Керніцького й прот. Олександра Хом'яка при співучасті катедрального хору, членом якого покійна була від перших днів свого приїзду до міста Едмонтону аж до року 1965. Проповідь цього вечора виголосив митр. прот. Ф. Керніцький.

У Світлоносний Вівторок знову ж в катедральному соборі Св. Івана відслужено Святу Божественну Літургію й Чин Похорону. Прощальне слово сказав прот. Олекандер Хом'як.

Тлінні останки Покійної Калини похоронено на Едмонтон цвинтарі при 107 евеню.

У глибокому смутку покійна оставила свого дорогого мужа Еміліяна, одного сина Володимира й три доні: Анастасію, Емілію, та Ангелину. Також оставила одного брата: Івана Рурика з Ванкувер і дві сестри: Марію Чернявську з Едмонтону та Доцю Мандзюк у Торонті. Оставила своїх і трьох улюблених внуків.

Після Похорону відбувся Поминальний обід в Авдиторії Катедрального Собору. За Поминальним обідом була проведена програма, присвячена пам'яті спочилої господарем якої був п. Стефан Самоїл. Головне слово сказала пані Леся Івасюк, голова Крайової Управи Союзу Українок Канади, з'ясовуючи довголітню та корисну працю Калини Засейбіди для організації СУК Церкви та української спільноти в Канаді. Прот. Олександер Хом'як висловив для родини покійної сердечні співчуття для родини від Владики Андрея. У своєму слові згадав ще коротко про останні подвиги та труди покійної Калини Засейбіди, що ними була цьогорічна Коляда, у якій бл. п. Калина брала участь подібно як попередніми роками. Від родини промовляв муж покійної п. Еміліян Засейбіда.

Нехай Милосердний Господь Бог прийме душу покійної Калини в Свої Небесні Оселі!

Пам'ять про неї буде вічно між нами!

***

Пам'ять Покійної Калини згадав муж у сороковий день Молитвою. За спокій душі покійної і за здоров'я осиротілих мужа та сина і донь молились в катедральному соборі Св. Івана Хрестителя отці настоятелі.

о. Ол. Х.

У НЕЗАБУТНЮ ПАМ'ЯТЬ

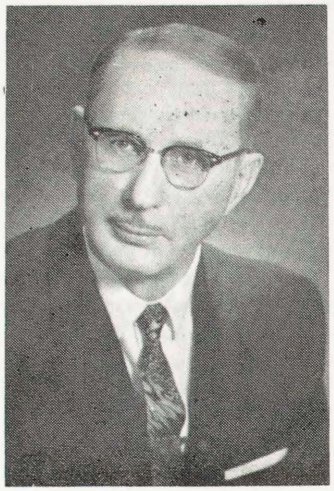

З приводу 5-тих роковин смерти нашого незабутнього дорогого батька й улюбленого дідуня, бл. п. ВАСИЛЯ САРЧУКА який відійшов від нас у незнані світи дня 2-го вересня 1968 року, складаємо нев'янучий вінець з найкращих квітів на його могилу. Шануючи його невтомну працю на полі рідної культури, а зокрема рідної мови, складаємо наш скромний дар $15.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Світлим образом живеш в наших серцях

Дочка, Галина і Нестор Богонос,
внуки — Андрійко і Петрусь.
Вінніпеґ.

— — — —

У П'ЯТІ РОКОВИНИ

У п'яті роковини смерти мого незабутнього, дорогого чоловіка, бл. п. ВАСИЛЯ САРЧУКА, який відійшов у вічність дня 2-го вересня, 1968 року, вшановуючи його невтомні труди на громадській, церковній, культурній, а зокрема рідномовній ниві серед свого народу в Канаді, його безперивне служіння Україні й нашому народові, кладу нев'янучий вінок — $25.00 на журнал „Промінь", якого Покійний високо оцінював.

Дружина Анастасія Сарчук, Вінніпеґ.

— — — —

В честь нашої дорогої і довголітньої членкині, бл. п. Калини Засійбіди, яка упокоїлась в Бозі 26-го квітня 1973 року, відділ Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні складає ніколи нев'янучий вінок на її свіжу могилу і засилає $10.00 на прес. фонд журнала „Промінь", якого Покійна так високо цінила. Вічна їй пам'ять. За управу відділу М. Ґрекул, секр.

— — — — —

У пам'ять нашої дорогої приятельки бл. п. Марії Голейчук, замість квітів складаємо наші пожертви на журнал „Промінь" $32.00.

Ольга Козуб — 2.00, Марія Лазарук — 2.00, Емілія Репка — 3.00, Лілія Ґреґорі — 10.00, Анна Велещук — 5.00, Леся Івасюк — 5.00, П-во В. Гринчук — 5.00 — Едмонтон.

PROMIN

Vol. XIV, 9 ENGLISH SECTION September, 1973

AN INTERVIEW OF MRS. HALIA MICHALCZUK

PRESIDENT OF THE HANNA BARVINOK BRANCH OF THE UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA, BROADCAST IN THE OVERSEAS PROGRAM OF THE CANADIAN BROADCASTING CORPORATION — INTERNATIONAL SERVICE — BROADCAST TO UKRAINE MAY 5th

Q. Welcome to our studio Mrs. Michalchuk. We understand that recently the federal government published a list of organizations who had received financial grants in order to help them in their various projects. Among the list published was your Hanna Barvinok Branch of the Ukrainian Women's Association of Canada. Would you be so kind and tell us for the benefit of our listeners in Ukraine something about the cultural project which you have undertaken?

A. Before I tell you about our project, I would like to tell our listeners something about our organization and its aims and purposes. The Ukrainian Women's Association of Canada is about half a century old. One of its basic aims is to preserve and promote the study of Ukrainian language and Ukrainian culture, and to promote and preserve Ukrainian customs and traditions. Our Central Headquarters which is now located in Edmonton plans and co-ordinates the work of all our branches which are scattered throughout the length and breadth of Canada. Within this program our direction of efforts is aimed at the youth of our ethnic group in order to bring up our young people in a sense of pride in their culture and identity with a feeling of pride in the achievements and contribution of their immigrant ancestors who contributed so much to the growth and development of Canada as a whole. We all sense a feeling of pride in our heritage in this great country where there is so much freedom and opportunity and we find it satisfying to see aroused in and among our younger generations a sense of interest and pride in their cultural heritage. In more practical terms, our Association is keenly interested in organizing and supporting Ukrainian museums in order to preserve and exhibit the relics and tokens of this specific Canadian culture and Ukrainian folklore in Canada. Museums now exist in most of the larger cities of Canada. We have four branches of our Association in Montreal.

Q. And how does your cultural project fit into this program of activity of your Association?

A. It relates to the new policies of the federal government recently announced by the government which is directed towards financially supporting various ethnic cultures in Canada, including of course our Ukrainian culture. Those ethnic and cultural groups which have the will and the desire to live and grow now have more opportunity then ever in the history of this land. Our Hanna Barvinok Branch resolved to take full advantage of this opportunity and developed a project of cultural work and activities for the fall of 1972 and spring of 1973 and applied for assistance. The response was favourable we received a contribution of $2,000.00 covering a fair portion of our overall plan and budget. To carry out our project we invited all the other branches of our Association as well as various Ukrainian youth organizations. Our plan was to conduct a program of formal lessons or courses in Ukrainian embroidery, the painting of Easter eggs, and practical support and opportunity for the youth to demonstrate their music, singing and dancing abilities. Within this general plan the intention was to learn (and teach) much more about Ukrainian culture, customs and traditions in general, particularly those relating to Ukrainian religious festivals and holidays such as Christmas and Easter.

Q. Can you give us any idea as to the relative success of your project and how you went about realizing it?

A. Yes. We started our preparations with preparations of Christmas carols and in establishing the organization of the courses in embroidery and Easter egg painting. We had a very successful Exhibition of Ukrainian Folk

Art and a very interesting variety concert program for Ukrainian traditional St. Andrew's festival in December. This was related to supporting materially also St. Andrew's College in Winnipeg which is the only Ukrainian Orthodox Theology School of higher learning in the free world and among other things trains priests for our Church. This was followed by an exhibition and a concert of Ukrainian Christmas carols in a large commercial Centre, Place Ville Marie. Our school children and members of our youth organizations, The Ukrainian Canadian Youth Association of Canada participated. The exhibition of articles relating to Christmas traditions lasted for two weeks, in this same centre. This included exhibits of traditional Ukrainian Christmas dishes.

Q. Did this conclude the winter program?

A. Yes. This ended our winter phase of the project. Following a short interval of one month when all Ukrainians actually celebrate traditionally their Christmas traditions including carolling from house to house, we started our program of classes or lessons in embroidery and Easter egg painting in two centres, at St. Sophie Cathedral in Montreal and at St. George's parish in Lachine. These lessons were held weekly and among the students participating were Ukrainian as well as non-Ukrainian students of our anglo-phone and franco-phone community. About 400 people participated as students and teachers or demonstrators.

Q. Were there any other places where these same lessons or demonstrations were held?

A. Yes. Following the formal courses or lessons, starting with the beginning of April these two arts (embroidery and easter-egg painting) were displayed and demonstrated for the general public in many large Department stores and commercial centres where our painters young and old, mothers and daughters (so to speak) demonstrated their skills in public. During the latter part of April we held a Grand Competition in order to discover the "best" painters of Easter eggs. Some 55 contestants entered the competition, with separate awards given to amateurs and to professionals. Hand in hand during this period there was another extended Exhibition held at Place Ville Marie this time of Easter eggs and arts and traditions relating to Easter.

Q. How did you end your project?

A. We had a Gala Concert and Variety Program with youth and women participating, together with another grand exhibition at St. Sophie Cathedral parish hall, and with a fashion show thrown in. In the exhibition were displayed the various products produced by the students and participants in the program of courses they attended. In the fashion show the girls and woman demonstrated modern dresses and female costumes adapted with Ukrainian embroidery and patterns.

Q. One more qestion, Mrs. Michalczuk. How do you feel now that the project is drawing to a close.

A. I must admit frankly I am more then pleased, particularly with the interest, the enthusiasm and the desire to learn and participate in this type of cultural activity, not only among the youth and elders of our own cultural group but among our fellow Canadians in general. People are all very anxious to know each other better and to learn more about each other. There is no doubt that the multicultural policies of the Canadian government are not only appreciated but are more then fruitful. People are interested. They learn and they appreciate one another much more when they know more about each others cultural background. Canada is a very rich land with people from many lands, many cultural and ethnic background. They are all equal Canadians so far as citizenship is concerned but they all have their own specific cultures and given heritage and this all goes into making Canada like a beautiful garden. We already have many requests and pleas to do something like this next year. Large crowds watched our artists perform and demonstrate their skills and we are already beginning to plan for next year.

Q. Don't you feel sometimes that Ukrainian arts and handicrafts will lose if and when they become generally known to the public, so to speak?

A. On the contrary. While we are anxious to make our culture and our traditional folk skills and folklore generally known, we hope to be able to preserve and improve on the quality and standard of skills learned and preserved. We already see steady improvement in the quality of embroidery and in the egg painting skills. No longer are young girls or women for that matter satisfied just to "colour" or paint. They are anxious to learn the fine intricacies of these arts, and that is

good. No, there are no dangers of losing our specific Ukrainian character. On the contrary.

Q. What are your plans for the future?

A. They are very ambitious. One of the things we hope to do, is to collect and publish some manuals or handbooks that we can use to further promote and expand the knowledge about our cultural heritage and particularly in the French and English languages.

Q. Thank you Mrs. Michalczuk for being so kind and for coming here.

Canadian Ethnic Press Federation

July 13th, 1973

The Right Honourable
Pierre Elliot Trudeau
Prime Minister of Canada
House of Commons
Ottawa, Canada

Dear Mr. Prime Minister:

On behalf of the executive of the Canada Ethnic Press Federation, representing 98 ethnic newspapers from coast to coast we are writing to you to express our great concern over the alleged conflict between the Hon. Dr. Stanley Haidasz, Minister of State Responsible for Multiculturalism and Bernard Ostry, Assistant Undersecretary of State for Citizenship, as publicised in a series of articles in the Toronto Globe and Mail.

This series of articles, which originally concentrated on the internal relations between Dr. Haidasz and Mr. Ostry was followed by stories related to Mr. McInnis and Dr. Haidasz, and lately tried to involve a member of Dr. Haidasz's family.

All that was published lately with respect to the above appears to us as a concentrated effort to discredit the entire multicultural policy and to achieve this indirectly — by attacking the Minister of State, Responsible for Multiculturalism.

As for the personal aspect of the above matter we feel that the series of articles based on hearsay served no other purpose but to stir the passions by way of involving innocent members of Dr. Haidasz's family into this matter.

As for Multiculturalism, it seems to us that the Government Policies on Multiculturalism, introduced by your Government and endorsed by all parties are questioned by those who oppose progress in general, and who will oppose similar programs designed for any segment of our society.

We strongly feel that the time has come for us to speak up now when policies on Multiculturalism are being undermined after great efforts by your Government and the Minister to make the policy known and implemented. We therefore think that now is the time to appeal to you for the strong support you could render to Dr. Stanley Haidasz and to Multiculturalism as such.

There is no doubt in our mind, dear Mr. Prime Minister, that we can count on your understanding in this matter and wish to remain respectfully yours:

Vladimir Mauko	*Nick Hawrysch*
President	Secretary
Benedykt Heydenkorn	*Ivan Boyko*
Second Vice-President	Treasurer

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу мого дорогого батька, бл. п. Михайла Материна, який відійшов у вічність 26 травня 1973 року в Торонті, в світлу пам'ять засилаю $20.00 на журнал „Промінь".

Дочка Мирослава Яремко, Торонто

— — — —

В роковини смерти моєї дорогої приятельки бл. п. Теодори Олійник, яка упокоїлася в Торонті в м. липні 1972 року замість китиці нев'янучих квітів, засилаю в її світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Оля Гамара, Виловдейл, Онт.

— — — —

У пам'ять Анастасії Григорчук з Етелберт, яка упокоїлась 23 січня 1973 року, замість китиці квітів на її могилу складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Ольга Арсенич

Пожертви на будову Музею Союзу Українок Канади

за місяць червень і липень 1973 р.

Від. ім. Доньки України, Ріджайна, Саск. $500.00
Відділ ім. Лесі Українки Гемилтон. Онт. 200.00
Пані Анна Токарик, Стоней Крік, Онт. (раніше $300.00) 200.00
Пан Петро Папіш, Саскатун, Саск. 100.00
Відділ ім. Лесі Українки, Брендфорд, Онт. 50.00
Пані М. Симчич, Вінніпеґ, Ман. 50.00
Від. ім. Лесі Українки, Елов Крік, Саск. 50.00
Від. ім. Лесі Українки Вотерфорд, Онт. 50.00
Пані Д. Мандзюк, Торонто, Онт. в пам'ять Калини Засійбіди 50.00
Пан Н. А. Григорчук, Етелберт, Ман. впам'ять своєї дружини Анастасії 50.00
Пані Анна Тріщук, Саскатун, Саск. 35.00
Пані Ольга Андрущак, Саскатун, Саск. 25.00
Пані Текля Кудрик Ватсон Саск. в пам'ять свого мужа Григорія 25.00
Д-р Ганна Янішевська, Торонто, Онт. 25.00
Пані Катерина Баюс, Гемилтон, Онт. .. 25.00
Пані Варвара Логин, Гемилтон, Онт. .. 25.00
Відділ Княгині Ольги в Торонто і відділ ім. Софії Русової, Лонґ Бренч, Онт. 22.00
Добр. Катерина Дебрин, Лондон, Онт. 20.00
Пані Докія Бурдейна, Брендфорд Онт. 10.00
Панство Петро і Марія Савіцькі, Брендфорд, Онт. 10.00
Пані О. Арсенич, Вінніпеґ, Ман. в пам'ять пані Калини Засійбіди 10.00
Пані Доріс Керелюк, Ріджайна, Саск. 10.00
Пані Одарка Лапчук, Ріджайна, Саск. 5.00
Пані Йосипа Чепесюк Тандер Бей, Онт. 10.00
Пані Анна Симчич Гефорд Саск. .. 10.00
Пані Нелі Ничик, Норт Бетелфорд, Саск. 5.00
Пані М. Стефанюк Вінніпеґ, Ман. .. 3.00
Пані М. Монастирська, Вінніпеґ, Ман. 5.00
Пані Мирослава Телеґа, Віндзор, Онт. 5.00
Пані Олена Венґер, Віндзор Онт. .. 5.00
Пані Ольга Торошенко Віндзор Онт. 5.00
Добр. Лидія Боднарчук, Лонґ Бренч, Онт. 2.00

На Окружнім З'їзді Східньої Екзекутиви СУК. в Брендфорд, Онт. на 27 травня 1973 р. промовляла пані Анна Токарик голова Ради Музейної Фундації. Вона говорила про конечність надбання музейного будинку, деб зберігалися цінні експонати придбані Союзом Українок Канади, де б поширювалося наше народне мистецтво, в усіх його многогранних галузях. Щоб цей Музей засяв, як один з найкращих; щоб був гордістю нашого членства та майбутніх поколінь та виявом нашої глибокої пошани до наших піонерів, які дали почин нашому культурному і організаційному житті у найбільш свобідній і вільній країні в Канаді, ми повинні щедро і совісно складати пожертви на будову Музею".

На цім Окружнім З'їзді СУК. передено збірку на будову Музею і зібрано $604.00. Збірка і дальше продовжується по відділах.

За Музейну Фундацію

Соня Стратійчук.

Дальші жертви просимо слати на адресу:

U. W. A. C. Museum Foundation Fund
c/o Ukrainian Arts & Crafts Museum
1240 — Temperance St.
Saskatoon, Sask. Canada
S7N 0P1

Маріуш Квятковський

ПЕДАГОГ

Малюк голосно плакав.

— Не хочу борщу — у-у-у...

— Не плач, сонечко, — благала мама, — їж виростеш такий, як тато.

— Не хочу! — вперто схлипував хлопець. — Тато лисий.

— Це не від борщу, — зітхнула мама. — Ну їж, сонечко, їж. Я розповім тобі казочку. Жили собі Ясь і Малтося...

Хлопець заридав ще дужче:

— Я її знаю.

— Ну, то послухай про Червону Шапочку.

— Ми її проходили в дитячому садку — у-у-у, — голосив щосили.

— Господи, що мені робити щоб ти їв? — розсердилася мама і піднесла ложку до синового рота. — Їж! За маму, за тата...

Але малюк стояв на своєму: стиснув губи і нізащо не хотів.

— Ах ти, паскудний хлопчисько! — розсердилася мама. — Негайно ж їж!

В цей час прийшов тато.

— Що сталося, — спитав він, відчиняючи двері. — Хлопець відмовляється їсти? Ой, Зосю нема в тебе ніяких педагогічних здібностей. Подивишся, як він зараз буде уминати.

Сказавши це, тато набрав у ложку борщу.

— Ну, їж, — спокійно сказав. — За свого улюбленого естрадного співака.

— Ну, за нього не відмовлюся — зрадів хлопчина, ковтаючи борщ.

Тато ледве встиг набирати ложкою.

— За бітлів... За „Тропікаль Таїті гранда-банда"... За...

Тарілка швидко порожніла.

Переклад з польської.

З ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК В БРЕНТФОРДІ, ОНТ.

Заходами провінційної екзекутиви Союзу Українок, спільно із східньою екзекутивою ТУС та при помочі місцевого відділу ім. Лесі Українки відбувся 27 травня 1973 року окружний з'їзд у Брентфорді, Онт.

З'їзд почався Богослуженням в Церкві Св. Михаїла, відправляв о. прот. П. Ґліцкий в супроводі хору під управою п. М. Сушка. По Службі Божій відслужено Молебен за здоров'я членкинь Союзу Українок. По цім учасники перейшли до залі на смачний обід, що його приготовили членкині місцевого відділу.

З'їзд відкрила голова пров. екзекутива пані Мирослава Телега. Молитву прочитав прот. Ґліцкий. Голова М. Телега привітала учасників з'їзду і висловила вдоволення з такого поважного числа присутніх. Склала подяку відділові ім. Л. Українки за гостинне прийняття і за прийняття Драматичного Фестивалю, який відбувся в суботу — день скорше. Склала подяку організаційній референтці пані М. Іванець за поміч у приготовленні з'їзду. У своїм слові голова підкреслила вартість організації в житті одиниці та звернула увагу на громадське виховання нашої молоді в СУМК. По цім представила членкинь провінційної екзекутиви і присутніх за головним столом гостей. Повстанням з місць і хвилиною мовчанки вшановано пам'ять Є. Погорецької, бувшої секретарки сх. екзекутиви.

Слідували привіти: Перший привіт склала пані Деворо, заступаючи голову Провінційної Жіночої Ради. Між іншим пані Деворо сказала, що відділи Союзу Українок Канади і членство виконують важливу ролю у цій сфедерованій канадійській жіночій організації і загально наділені пошаною і признанням в Жіночій Раді.

Дальші привіти склали: пані А. Гринькевич — голова місцевого відділу Союзу Українок, п. Костюк — від церковної громади, п. М. Іванець — секретар ТУС, о. прот. Ґліцкий, п. Б. Радиш — голова східньої екзекутиви СУС — привіт і коротку доповідь про стабільність і лояльність членства до своєї організації.

У своїй доповіді п. Радиш звернув увагу, що в наших часах ми часто стрічаємось з переборщеною критикою нашого громадського життя, тенденцією якої є обезвартнювати організацію та її працю. „Пам'ятаймо, — говорив доповідач, — що забагато критики може точити наше громадське тіло, так як рак точить людський організм . . . даймо відсіч загрозі вогнених язиків розкладу — розвалу нашого громадського життя, яке наші піонери так старанно будували, бо їх пожертви — фізичні і грошеві повинні принести славу і гордість для сучасних і майбутніх поколінь української спільноти в Канаді" . . .

Слідуючі делегатки склали привіти і пожертви не орган. фонд: відділ Кн. Ольги, Торонто — пані Т. Копел, відділ Кн. Ольги, Лондон — пані В. Новицька, відділ Л. Українки, Гемилтон — пані Є. Гребенюк, відділ С. Русової — Лонґ Бренч — пані Чорна, відділ Л. Українки, Вотерфорд — А. Федченко, відділ Тризуб і жін. товариства при Інституті Св. Володимира, Торонто — панна С. Олійник, відділ Св. Анни, Скарборо — пані Т. Козурко, відділ Л. Українки, Виндзор — пані В. Костинюк. Писемні привіти відділів — Доньки України з Монтреалу і Кн. Ольги з Ґримзбі.

Учасники з'їзду пошанували чотирьох присутніх на з'їзді найстарших членкинь, яким сповнилось 80 років життя: пані А. Боднарчук, пані Кровіцьку, пані Тучак і пані Охітву.

Цінну доповідь „Переслідування діячів культури в сучасній Україні" виголосила д-р Г. Янішевська, заступниця голови Союзу Українок Канади, яку представила пані Галя Слюзар. (Доповідь була поміщена в „Промені" в ч. 8). Подяку д-р Янішевський склала пані М. Іванець.

Пані А. Токарик, голова Музейної Фундації зробила заклик за пожертвами на Музейний Фонд. Вона сказала, що музей Союзу Українок Канади був започаткований 47 років тому і до цієї пори приміщувався в Інституті П. Могили в Саскатуні. Тепер потрібно більше місця, бо в Інституті його немає досить, отже потрібно окремого будинку на наш музей. Жертви повинні складати наші відділи, дочки і невістки членкинь, яких матері вже відійшли у вічність. Хай не буде ані одної членкині; яка би не склала своєї пожертви на ціль музею.

Пані М. Телега прочитала звіт про прапор, що його пані Оля Куць приготовила і передала.

В концертових точках з'їзду виступали молодші сумківці: ансамбль бандуристів з Виндзору, музикальне сольо з Брентфорду і сольо танок з Гемилтону.

У своїм кінцевім слові пані М. Іванець склала подяку учасникам З'їзду і Драматичного Фестивалю, які відбулись з таким великим успіхом, а зокрема подяка членкиням місцевого відділу за їх гостинне прийняття.

Кінцеве слово голови пані М. Теліги з побажаннями дальшої успішної праці закінчувало програму цього успішного окружного з'їзду у Брентфорді.

Анна Букса, рекор. секр.

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Відділ Союзу Українок Канади ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні, Саск. цього року відзначає 50-ліття свого існування. Головне Ювілейне Свято і Ювілейний Бенкет відбудеться в неділю 23-го вересня ц. р.

Управа Відділу оцим звертається до всіх членок Відділу, які виїхали з Саскатуну й замешкують в інших місцевостях, зголошувати їхнє теперішнє місце перебування, щоб Управа могла нав'язати в такий спосіб зв'язок з усіма бувшими членами Відділу ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні та запросити їх на головне Ювілейне Свято.

Зголошення просимо висилати на нижче подану адресу до 1-го вересня.

УПРАВА ВІДДІЛУ С. У. К.
імени Ольги Кобилянської в Саскатуні.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ПРИГОДА ІВАНКИ

Живе на світі дівчинка Іванка. Влітку вона завжди приїздить у гості до своєї бабусі. Бабусина хата з гніздом лелеки на даху стоїть край села. Навколо стелеться барвінок, у вікна заглядають червоні ружі троянди чорнобривці.

Іванка бере щоранку лійку й поливає квіти. Ось і зараз вона біля грядок разом з бабусею. Гарно так надворі! Сонечко зійшло, позолотило верхівки дерев і заглянуло у гніздо до лелеки.

— Бабусю, а чи можна побачити коли розпускається квітка! — питає Іванка.

— Можна. Але треба бути доброю, щирою й уважною.

— Коли я виросту, — каже дівчинка, — посаджу багато-багато квітів і дерев! І хай на ті дерева звідусіль злітаються пташки.

— У тебе хороші мрії — посміхається бабуся. — Без квітів сумно було б на землі.

Чується шелест крил. То лелека знявся з гнізда й полетіла до болота.

— Подався за їжею для своїх діток, — дивиться йому вслід бабуся. Піду вже й я готувати сніданок.

Іванка залишається одна. Поливає квіти і милується: на прозорих росяних пелюстках веселкою виграють сонячні промені. Та раптом почула Іванка, наче впало щось. Обернулась і бачить — на землі лежить лелеченя. Без пір'ячка, кволе, безпорадне.

— Бабусю! Бабусю! Скоріше йди!

А сама хоче підняти мале, та бабуся зупиняє: не годиться брати руками маленьких пташок — мати може не признати їх. Скинула бабуся фартух і загорнула пташеня.

— Дай я віднесу, — просить Іванка. Полізла дівчинка по драбині і поклала лелеченя у гніздо.

— Скільки їх там! — спитала бабуся.

— Одненьке.

— Ну, гаразд, Івасю, ходімо снідати.

Потім дівчинка помила посуд, підмела у хаті, погралася ляльками. За ділом та за грою не помітила, як зайшов до хати сон, а з ним і Лелека.

— Люба дівчинко, — мовив птах, — ти допомогла моєму синові і я прилетів віддячити. Хочеш, я понесу тебе у чарівну країну квітів!

— А хіба є країна квітів! — здивовано питає Іванка.

— Є. За морями-океанами, за горами та долинами. Сідай на спину мені і полетимо.

Вмостилася зручно Іванка, змахнув Лелека крилами і полетів. Довго летіли, а коли спустились на землю, побачила дівчинка безмежне царство квітів, поділене на алеї. Квіти ті були незвичайні, великі, вищі за Іванку. І як же тут хороше! Гудуть бджоли, цвірінькають коники, тьохкає соловейко, дзюрчать струмочки, кружляють метелики.

— Слухайте, слухайте всі,— затьохкав соловейко. — Наш приятель Лелека приніс дівчинку!

— Дівчинку! — загомоніли квіти. — Такого дива ще не бачив світ. Лелеки знаходять діток і відносять батькам, але щоб забрати від батьків...

— Іванка врятувала моє дитинча, — сказав Лелека. — Вона добра, роботяща та ще й любить квіти.

— Молодець, — хитнула кучерявою голівкою Жоржина. — Ромашко, познайом Іванку з нашою країною а ти, Лелеко, сядь, відпочинь з дороги.

До Іванки підбігла біленька Ромашка і повела її на алею Тюльпанів.

— Які урочисті, — тихо мовила мала. — Здається, що це

солдати вишикувались у почесній варті.

— Тюльпани — квіти-воїни, — пояснила Ромашка. — Вони завжди готові служити добру. А тепер ходімо до Маків. Ці квіти ростуть там, де гинуть хоробрі солдати.

Низько вклонилась Іванка Макам і пішла далі.

Скрізь побувала дівчинка — і біля Троянд, і біля Нарцисів. Милувалась запашними Флоксами і розкішними Айстрами. А коли прийшли знайомитись з Маргаритками, почули тихий дзвін.

— Що це! — здивувалась Іванка.

— Дзвоники сповіщають про обідню пору.

Дівчинка засмутилась.

— Пробач, Ромашко, на мене бабуся чекає.

— А за мною лелеченя, мабуть, плаче, — озвався Лелека з галявини.

Сіла Іванка птахові на спину, а сама не може очей одвести від квітів.

— Я ще приїду до вас, — обіцяє вона і... прокидається.

Марія Балюк

ГЕН СУНИЦІ У ТРАВІ

Написав Микола Руденко

Ген суниці у траві,
Наче вогники живі,
Де не глянь —
Блищать росинки,
Як перлинки лісові.
Обійду стару сосну,
А суниць не помину.
От робота:
Дві до рота
І до кошика одну.

Громадська і родинна хроніка

ВІДЗНАЧЕННЯ ЧЛЕНКИНЬ
Гефорд, Саск.

В неділю, 25 березня 1973 року відділ Союзу Українок ім. О. Басарабової улаштував членське свято, на якім відзначував своїх заслужених членкинь.

Імпреза відбулась в церковній залі. Головний стіл був удекорований квітами, колачами, свічками і тортом. Сцена була прикрашена відзнакою Союзу — смолоскипом. Програмою свята керувала голова відділу, пані Оля Степанюк. Членки і гості з родинами заповнили залю. Програму почато співом „О, Україно". Пані Олеся Михайлюк представила гостю-доповідачку, пані Марію Цьону, учительку української школи у Блейн Лейку.

Пані Цьона говорила на тему членства, про значення організації та її вартости в житті кожної одиниці. Головне місце у її промові було збереження своєї культури, своєї мови, вірність своїм традиціям і своїй церкві. Склала привіт заслуженим членкиням, яких того дня відзначували за 25-літню працю у відділі Союзу Українок Канади у Гефорді.

Пані Михайлюк подякувала доповідачці за промову і вшанувала її корсажем, як також удекорувала корсажем голову відділу пані Олю Степанюк. Слідувало відзначення двох заслужених членкинь — Анну Семко і Параску Гарбус. Пані Анна Симчич удекорувала корсажем пані Анну Семко, представила її заслуги для організації за минулих 25 літ. Пані Параска Барабаш вчепила корсаж Парасці Гарбус та оповіла про її працю у відділі. Грамоти Союзу Українок Канади вручувала ювіляткам пані Марія Цьона і висловила подяку за їх довголітню працю.

Зліва направо: Ольга Сметанюк, Марія Цьона, Павліна Гарбус, Анна Семко

Після того організатори імпрези разом з гостями відспівали кілька народніх пісень. Святочний торт було покраяно і поділено між гостями. Програму свята збагатив п. Василь Лозовчук, висвітливши фільми із своєї подорожі в Україну, з рідного села і своєї там родини. Подяку п. Лозовчукові склала голова відділу пані Оля Смисюк. На закінчення членки подали гостям чай і перекуску. З нагоди свого відзначення пані А. Семко склала $10.00, а пані П. Гарбус $5.00 на прес. фонд „Променя"

С. Ткачук

ЧАЙ І ВИПРОДАЖ ПЕЧИВА
Ту Глис, Алта

Дня 7-го червня 1973 р. членкині відділу ім. Л. Українки улаштували чайне прийняття і випродаж домашнього печива.

Чайне прийняття відбулось в церковній залі. Кожна членкиня принесла печива, яке ми швидко розпродали, а дохід пішов до каси відділу. Крім чаю ми мали також дуже гарну виставу, яка складалася з ручних робіт, як вишивки, писанки та картини малярки пані Свекли.

На наш чай прибуло гарне число гостей із позамісцевих, як Вегревилу, Мусідори, Мирнаму. Такі зустрічі з членками інших відділів є дуже корисні для нав'язання контактів та дружніх відношень. Наш чай відбувся дуже успішно. Належиться подякувати всім, що трудились для успіху цієї імпрези. **М. С.**

ВШАНУВАННЯ ЄВДОКІЇ ГУКАЛО З НАГОДИ ЇЇ 70-ЛІТТЯ

Монтреал

Заходами приятелів і родини п-ва А. і Є. Гукалів відбулось 20-го травня ц. р. в залі Соборної Громади Св. Софії вшанування одної із заслужених довголітніх членкинь відділу Союзу Українок ім. Доньки України в Монтреалі.

При вході до залі син Тарас привітав родичів, склав побажання своїй мамі та удекорував її корсажем з живих квітів. Привітала ювілятку приятельки Стефанія Мединська, пояснила ціль цієї гостини та попросила о. Ігоря Куташа провести молитву.

Після гостинного прийняття слідували промови виголошені в честь ювілятки. Господинею цієї імпрези була пані Михайліна Нема, довголітня приятелька пані Гукало.

Привітавши ювілятку з нагоди її 70-ліття, пані Нема вкоротці переповіла головніші моменти з життя іменниці. Пані Євдокія Гукало приїхала до Монтреалу у 20-их роках з місцевості Розборн у Манітобі. Походить вона з української родини Теребетів. Батьки ювілятки були піонерами. В родині було 11 дітей — 8 дівчат і 3 хлопці. Після смерти матері молоденька Євдокія залишилась сиротою і виховувалась при старшій сестрі.

В Монтреалі Євдокія вийшла заміж за Андрія Гукала, активного громадського і передового діяча серед українців у Монтреалі і поза ним. В родині подружжя було двоє дітей — син Тарас, який тут присутній, а дочка шестилітньою дитиною відійшла у вічність. Ювілятка важко переживала відхід любої доні, що й відбилось на її здоров'ю. Громадська праця в громаді Св. Софії приносила їй і полегшу. У відділі Союзу Українок ім. Доньки України ювілятка займала різні пости, через довгі роки сповняла обов'язок секретарки відділу, була активна в різних комітетах як поборювання недуги рака, Червоного Пера та інших суспільних установ. Про працю і заслуги на громадській ниві можна багато говорити і писати, бо це шлях життя ідейної громадянки, взірцевої української матері і доброї дружини. Пан Андрій Гукало в той час також був захоплений працею в громаді та в українських організаціях взагалі, тож подружжя п-ва Гукалів себе доповнювали, помагали одно одному в громадській роботі, особливо пані Євдокія своєю лагідною вдачею могла впливати позитивно на різні події, як громаді, то так і родинному житті.

Ювілятка Євдокія Гукало

Слідували привіти і побажання, що їх складали ювілятці від місцевих організацій: від відділу Союзу Українок ім. Доньки України склала побажання пані Віра Турченюк, від відділу ім. Ганни Барвінок — пані Стефанія Мединська, від „Просвіти" ім. Т. Шевченка промовляв п. Мирослав Бурий, який крім привітання ювілятці накреслив образ активної праці пана Андрія Гукала і ролю його дружини Євдокії в заслугах свого чоловіка.

Дарунок від присутніх гостей вручила молоденька членкиня ім. Д. України Маруся Текила, донька бувшої приятельки, бл. п. Юзефини Ревуцької. На прийнятті була присутня гостя з Гемільтону пані О. Антонюк, яка вітала ювілятка з її днем народження. Подяку гостям та ініціяторам вшанування в імені своєї дружини Євдокії склав Андрій Гукало.

Зокрема подяка за взірцеве вшанування пані Гукало належить: Анастасії і Григорію Коваль, Стефанії Мединській і Михайліні Немій.

Проведено збірку на журнал „Промінь", яка принесла $20.00, $10.00 склала ювілятка пані Гукало.

Приятелька

КОНЦЕРТ У ВІДМІЧЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ДАТИ

Торонто

Спільними заходами Катедральної Громади Св. Володимира і відділу Союзу Українок ім. Кн. Ольги улаштовано академію - концерт у роковини 350-ліття смерти гетьмана України Петра Конашевича - Сагайдачного. Академія відбулась 4-го лютого 1973 року в залі Катедри Св. Володимира.

Програма хоч була коротка, одначе мистецька своїм змістом: „О, Канадо" відграла на піяніно активна голова СУМК-у, студентка Христина Воробець. Відкрила концерт вступним словом заступниця голови Союзу Українок Канади д-р Ганна Янішевська. Дальшу програму перевів культурно-освітній референт катедральної громади п. Р. Лібер.

Головною точкою програми було „Слово" - монтаж про великого українського гетьмана Сагайдачного у виконанні учнів 6 кляси Рідної Школи під управою директорки цієї школи добр. Мінодори Фотій. Рецитувала про великого гетьмана України Петра Сагайдачного добр. М. Фотій, а виконавцями були учні — Т. Гільчук і Г. Мельник. Пан П. Шкурко читав Шевченка „вибране". Гарно вив'язався ансамбль бандуристів ОДУМ ім. Г. Хоткевича під диригентурою пані В. Родак, яка приділяє багато праці одумівській молоді. Дуже гарно зарепрезентувало себе тріо „Калина" з МУНО. На закінчення сумківський хор „Десна" під диригентурою О. Хміля чарував публіку прекрасно виконаними піснями. При цій нагоді варто звернути увагу на підбір репертуару, який

повинен би бути підібраний до відповідної теми дня.

М. Божик, кор. секр.

В ПОШАНУ 80-ЛІТТЯ

Монтреал, Кве.

Неділя, 27-го травня 1973 залишиться незабутнім днем для пані Марії Гумчак, бо в цей день в залі Собору Св. Софії в Монтреалі, Кве., родина і приятелі улаштували милу несподіванку для неї з приводу відзначення 80-ліття з дня народження. Господинею цього ювілею була пані Стефанія Кульба, голова відділу Союзу Українок Канади „Доньки України" при Соборі Св. Софії, до якої організації шановна ювілятка належить вже поверх 45 літ.

При вході до залі хлібом і сіллю привітали шановну ювілятку пані Стефанія Кульба і пан Олекса Кіпибіда та попросили засісти за головний стіл, де сиділи діти і внуки. Після молитви і вступного слова господині, молоденький внук ювілятки Ґері вручив своїй бабуні букет рож з приводу цього великого дня. Від дітей, син Іван, зложив привіт дякуючи мамі за опіку і добре виховання, яке вона дала своїм дітям і бажаючи їй ще прожити довгі літа в здоров'ю, веселості і щасті. Від внуків, промовляла Юдита Самолюк, голова СУМК, дякуючи бабуні за ту доброту, яку вона виявляє до своїх внуків та побажала ще багато літ прожити для своєї рідні. Привіт від С.У.К., відділ „Доньки України" склала секретарка, пані Віра Турченюк, а писемний привіт від С.У.К., відділ „Ганни Барвінок", якого основоположницями і членками були і є її доні пані Ксеня Самолюк і пані Євгенія Загурак, прочитала господиня ювілею. Пані Кульба далі прочитала ряд листів і побажань від дітей поза Канадою, від приятелів та дуже симпатичний писемний привіт від отця Ф. Легенюка, як пароха привіт від отця Ф. Легенюка, як пароха Собору Св. Софії в Монтреалі. Їх відношення до пані Гумчак і родини під час побуту в Монтреалі завжди було близьке і симпатичне. Після привітів, пані Софія Олянська в імени присутних і родини передала пані Гумчак дарунок і побажала їй кріпкого здоров'я на ще многі і довгі літа.

Ювілятка Марія Гумчак

Дуже влучливу і змістовну промову про життя пані Марії Гумчак виголосив о. д-р Володимир Слюзар, який від самого початку свого приїзду до Монтреалу в 1926 році, пізнав родину Гумчаків та по сьогоднішний день є близьким приятелем цієї родини. У промові о. Володимир заявив, що шановна ювілятка й її діти завжди були близькі до своєї церкви і працювали та дальше працюють для її добра і розвитку. Ще в ранньому подружньому житті пані Гумчак стратила свого улюбленого мужа і доля виховання дітей припала на її руки, заявив о. Володимир. Вона цей обов'язок чесно і совісно виконала та сьогодні радіє успіхами своєї мозольної праці. Всі діти незалежні економічно. Всі діти посідають добру науку завдяки своєї матері. Вона, заявив, отець, тиха, скромна, а часом майже незамітна, але працьовита в домі і при громаді. В неї завжди усмішка на обличі — в неї багато приятелів, а ворогів немає, закінчив о. Володимир.

До збірки промовляла пані Анна Прокопчук. З цієї збірки призначено 30.00 дол. на фонд „Променя". Після приємної гостини так як розпочато ювілей молитвою так і закінчено. В приємній атмосфері ювілятка і присутні ще довгий час розмовляли і згадували про ніколи незабутні моменти людського життя.

В імени С.У.К., відділ „Доньки України" в Монтреалі бажають пані М. Гумчак ще довгі літа проживати при доброму здоров'ю в родинному затишку та надалі так щиро працювати для нашого відділу, як вона вже робила і ще робить більше як 45 літ.

Найбільш труду і зусилля, щоб ювілей був таким успішним як був, доложили пан Олекса і пані Анна Кіпибіда, пан Іван і пані Софія Олянські та їх добрі і щирі приятелі. Всім їй щира подяка, а Господь хай їх нагородить своєю добротою.

Учасниця

СЕНТ КЕТЕРИНС, ОНТ.

Вже ввійшло в традицію, що кожного року етнічні групи влаштовують тиждень, який носить ім'я „Фестиваль етнічних груп".

Цього року наш відділ взяв активну участь і влаштував в своїй парафіяльний залі показ національного мистецтва, як також оглядини нашої Церкви.

Настоятель о. Ф. Легенюк закликав всіх членкинь, щоб принесли експонати мистецької вартости. Членкині радо всі відгукнулись.

Наше народне мистецтво було гідно зарепрезентоване, а саме: вишивка, кераміка, писанка, різьба й картина з українською тематикою.

Виставку відвідало багато іншомовних співгорожан, які подивляли красу нашого мистецтва. Після огляду виставки всі переходили до Церкви і оглядали її. Особливо впадав в очі по-мистецкому виконаний Іконостас На запити відвідувачів давали відповіді старші сумківці, які були наперед до цього підготовлені. (Отець Ф. Легенюк в цей час був на духовній конференції у Вінніпегу).

Після огляду виставки й Церкви всі перейшли до верхньої частини залі, де відбулась мистецька частина. Збірний дівочий хор заспівав декілька популярних пісень, а танцювальний ансамбль „Дунай" виконав декілька народніх танків.

Наш відділ не забув і за кулінарне мистецтво і приготовив страви як голубці, вареники і печиво. Після мистецької програми всі смакували наші страви, а дехто ще й купував додому.

Ця культурна імпреза випала вдало і принесла не тільки моральне вдоволення, а також матеріяльну користь. З цієї імпрези наш відділ, який носить велике ім'я нашої геніяльної поетки Лесі Українки ухвалив пожертвувати 50.00 дол. прес-

фонд „Променя" і 50.00 на будову пам'ятника Л. Українки, який має бути поставлений у Торонті.

Найбільша подяка належить нашій голові Т. Дем'яненко, як також цілій її родині та всім тим, хто чимбудь в більшій чи меншій формі спричинився до успіху цієї корисної імпрези. **Присутня**

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ІМ. КН. ОЛЬГИ У ВІННІПЕГУ ВШАНУВАВ СВОЇХ ЧЛЕНКИНЬ

У четвер, 31 травня ц. р., відділ Союзу Українок Канади ім. Кн. Ольги при Соборі Св. Покрови у Вінніпегу закінчив свій рік праці вечерою, яка відбулася в новопобудованій резиденції о. настоятеля і добр. Сергія Кіцюка

При цій нагоді відділ вшанував довголітню голову відділу пані Марію Кушнірик, як також і голову сестриць при парафії — пані Анну Мислявчук.

Відділ звернувся до мейора міста, п. Стефана Дзюби, рекомендуючи, щоб місто відзначило вищезазначених пань за їхню довголітню працю для загального суспільства і нагородило їх грамотою „Нагорода за громадські послуги" (Комюніті Сервіс Авордс). Ці пані по своїх можливостях працювали довгі роки для таких світських організацій: Червоний Хрест, Юнайтед Вей, Чілдрен'с Госпітал Волунтір Ворк, Ґуд Нейбор'с Клаб, Місцевої Жіночої Ради, і також працюють над проєктами з молоддю і помагають на оселі „Веселка".

Пані добр. Галина Кіцюк, відкрила вечірку і привітала запрошені на цей вечір, святкувати закінчення року праці.

Пані Василина Кутна удекорувала пані Кушнірик і пані Мислявчук чудовими квітами, а добр. Кіцюк піднесла тост за їх здоров'я. Пані Емілія Луценків представила гостю — пані Ольгу Фугу, радну міста Вінніпегу і згадала, що минуло 10 років відколи пані Фуга була вибрана до Вінніпеґської Шкільної Ради, яку вона очолювала через пару років. Тепер вона займає позицію „Юнісіті Кавнсілор" у нашім новоз'єднанім місті і позицію у Комітеті „Екзекютів Полісі Коміті".

У своїй промові пані Фуга згадала про щиру, віддану працю заслужених жінок і сказала, що пані

Зліва доправа: пані Анна Мислявчук, пані Ольга Фуга і пані Марія Кушнірик.

Кушнірик була активною від початку існування Соборної громади, належала до церковного хору, до Товариства „Боян", СУМК і до відділу ім. Кн. Ольги, який вона очолює через довгі роки. Пані Мислявчук вступила до громади в 19 році, була вибрана головою сестрицтва і до сьогодні працює на цім становищі. Майже кожного року вона є господинею на оселі „Веселка", у Ґімлі, (Манітоба). Сама вона лагідна і мила з дітьми на оселі.

Пані Ольга Фуга склала ґратуляції паням і передала привіт від мейора міста С. Дзюби, та в його імені, з приємністю, сповнила свій обов'язок, вручивши відзнаки і грамоти міста нашим відзначеним членкиням.

Добродійка Кіцюк подякувала пані Олі і прочитала надзвичайну гарну зворушливу поему поетки Уляни Кравченко, „На новий шлях", і згадала про життя авторки. При цій нагоді прот. Сергій Кіцюк привітав членкинь і сестриць у резиденції і склав ґратуляції пані Кушнірик і пані Мислявчук та побажав їм Многоліття. Всі присутні встали і заспівали „На Многі Літа". Прот. С. Кіцюк сказав, що ми є горді тим, що і чужі дають признання нашим заслуженим членкиням за їхню працю в світському житті. Отець згадав, що надходить літо і щоб не забувати про свої обов'язки щодо Церкви та організації.

Наші відзначені пані не знали про ці нагороди і були мило зворушені. Вони окремо подякували отцеві, добродійці, пані Фуга і всім присутнім за вшанування. Вечір пройшов надзвичайно гарно, за що відділ щиросердечно дякує отцеві і добродійці Кіцюкам.

Емілія Луценків
Кореспонденційна секретарка

ВШАНУВАННЯ УЧИТЕЛЯ
Винярд, Саск.

Громада УГПЦ у Винярд вшанувала 25-го червня ц. р. вечерок вшанування учителя і дяка православної громади п. Івана Іванишина та його дружину, як заслужених громадян, які виїжджали до Бр. Колюмбії.

Вечір відбувся в Українськім Народнім Домі. При вході п-ва Іванишинів до залі, пані Віра Сеньків удекорувала корсажем з рожі пані Іванишин, а п. Василь Пилипів привітав їх в імені громади, присутні гості вітали п-во Іванишин гучними оплесками. Пані Василина Грушка, голова жіночого т-ва склала побажання бажаючи їм доброго здоров'я і найкращого добра в новій місцевости та вручила від жіночого т-ва гарний подарунок на пам'ятку. Пан Мелетій Кушнірик, бувший голова громади вручив дарунок від членів винярдської громади. Промовляли також п. Михайло Бабій та п. Нестор Шевчук.

Після промов членкині жіночого товариства приготовили перекуску, а опісля провели збірку на прес. фонд наших часописів — „Українського Голосу", „Вісника" і журнала „Про-

мінь", які поділено по $8.00 на кожного.

Хай цей вечір буде приємним спогадом для п-ва Іванишин з нашого Винярду.

О. Сторож

СВЯТО ВІДЗНАЧЕННЯ ЧЛЕНКИНЬ

Ту Гилс, Алберта

Наш відділ ім. Лесі Українки улаштував імпрезу з нагоди відзначення членкинь, які вже 25 літ працюють в Союзі Українок Канади.

Вшанування членкинь відбулося в церковній залі 15 травня 1973 року. Головний стіл був удекорований короваєм, живими квітами та свічками. Сцену прикрасили відзнакою Союзу-смолоскипом. Програмою свята керувала голова відділу пані Г. Маріяніч.

Програма почалась спільною членською вечерю і молитвою, а її провів о. Зубрицький. По вечері про значення жіночого т-ва, як відділу Союзу Українок Канади промовляла голова пані Г. Маріяніч. У своїм слові доповідачка оцінила приналежність до

Світлина з відзначення членкинь — зліва направо — стоять: Галя Маріяничч, Марія Солоджук, Анна Дадинська, Михайліна Гелета.

своєї власної організації Союзу Українок Канади, яка сформувалась 1926 року на зїзді у Саскатуні. Наш відділ є одною галузкою з цієї організації. Таке відзначування членкинь це одинока нагода висловити признання тим, які довгі роки несли до організації свою працю, якою розвивали громадське життя на місцях і в цілому..

Комітет відзначування членкинь складався з чотирьох пань: М. Фуярчук, А. Іфтодій, М. Чернівчан і А. Дегідь. Членкині, яких того дня відзначували були: М. Солоджук, А. Дадинська і М. Гелета. Кожна з ювілярок була вшанована корсажем з живих квітів, а голова пані Маріяніч причепила корсаж також пані А. Іфтодій. Грамоти відзначуваним членкиням вручувала голова відділу Г. Маріяніч, яка складала ґратуляції кожній ювілятці та говорила про працю і заслуги кожної. Закінчуючи церемонію вручення голова закликала членкинь далі щиро працювати у відділі Союзу Українок Канади при нашій церкві.

На закінчення програми комітет приготовив „бінго", якого гра викликала багато веселих моментів. Вечір був дружній і приємний,як для відзначених членкинь так і для гостей.

М. С.

БЛАЖЕННОЇ ПАМ'ЯТІ МАРІЯ ЛАЗАРУК

Марія Лазарук, з роду Керелюк, народилася 23-го травня 1883 року в селі Шипинці, Буковина, Західна Україна. Вона була наймолодша з 7-ми дітей, 4 братів і 2 сестер. Мама, разом з дітьми, виемігрувала до Канади 1900 року, а батько залишився полагодити господарські справи, з наміром виїхати до родини в наступному році та доля судила інакше й він помер, не побачивши Канади. Родина оселилася в околиці Шипинці (тепер Гу Гилс), а молоденька Марія пішла до праці в місцевості Восток.

На 18-му році життя Марія виходить заміж за Николая Лазарука й молода пара оселюється на фармі в околиці Сода Лейк. Тут, серед непроходимих лісів, тяжкою мозольною працею, вони спорудили хатину, прочистили родючу цілину під засів, і розпочали господарство. Зазнала Марія чимало злиднів, самітности, холоду й голоду, слабости й смутку у тих невідрадних роках піонерства. Мимо всього лиха, вони виховали 12-го здорових дітей, які сьогодні занимають видні становища, між іншими й університетську посаду. На протязі свого довгого життя, вона була взірцева мати, добра сусідка, співчутлива до всіх і справжня християнка.

Ніколи не шукала вона ні почестей ні слави за добрі діла, але радо помагала чим могла, тим що потребували розради чи помочі. Була наче утілення життевої істини, що — хто любить ближнього, той любить Бога! Двері її дому були для всіх відкриті — для приятелів, родини, учителів, священиків та інших достойників, для незлічимих подорожних (бо тоді не було містечка) — багатий чи бідний, кожний відчував привітність і благородність її щирої душі. Ділилася з усім, що тільки мала, хоч би це був скромний обід з її численною сім'єю. Ця щирість залишається яскравим образом у пам'яті тих, що знали Марію.

Дорожила українським мистецтвом і вщепила любов до свого рідного в серці свого потомства. Була глибоко віруюча і, з ранніх літ, навчала діток шанувати звичаї і традиції свого народу та любити прадідівську Українську Православну Церкву.

Разом з мужем фармували до 1944 року, коли то перебралися до містечка Гейрі Гіл на заслужений відпочинок і тут прожили кілька років щасливо й безтурботно. В році 1960 помирає її чоловік Николай Лазарук і вона, як удова переїжджає до Едмонтону, де живуть кількох її синів та дочок. Два сини померли після смерти батька.

Понад усе, любила покійна читати „Український Голос", „Вісник" та „Промінь" були завжди в її руках,

а також і добра книжка. Цікавилася світовими подіями, а найбільше життям українців у вільному світі й на рідних землях. Фізично була вже обезсилена й знеможена, але зір мала здоровий і бистрий і вона залюбки годинами вишивала прекрасні взори хрестовим стібом, найбільше рушників до церков. Вишивала подушечки, обрусики тощо, які дарувала на різні базарі, розігравки або членам родини. Вірила, що Бог обдарив її талантом, якого вона повинна використати на добро своїх ближніх. Господь благословив її Своїми милостями ціле її життя, а вона Йому віддячиться хочби скромним вишиттям!

Останніх 4 роки болючий параліж відібрав владу в її руках, зір почав ослабати й вона вирішила перейти до Дому Старших Горожан у місті Вегревіл. Тут вона відійшла в вічність 2-го липня ц. р., проживши понад 90 років. Залишила в смутку 4 синів, 6 дочок, 42 внуків і 30 правнуків.

Панахиду відслужив о. П. Гнатів, з Віллінгдон, у Вегревіл, а чин похорону відбувся в Українській Православній піонерській Церкві, у Лужан, тіло спочиває на місцевому цвинтарі.

Місцеві жінки разом з членками відділу ім. Н. Кобринської з Віллінгдон, приготовили багатий поминальний обід для численних гостей, що прибули з ближчих і дальших околиць, щоб віддати останню прислугу покійній.

Хай покійній буде легка дорога для неї канадська земля.

Дочка Матуся Харук,
з Вегревіл

* * *

На свіжу могилу бл. п. Марії Лазарук, яка відійшла в вічність 2-го липня, на 90-тому році життя, в Вегревіл, членки відділу при Катедрі св. Івана в Едмонтоні зложили пожертву на журнал „Промінь", в сумі 45.00 дол., в її пам'ять. По 3.00 склали пані: А. Велещук, М. Гавриш, С. Гриник, І. Дженис, добр. М. Керніцька, С. Пауш, А. Пронюк, Е. Рипка, Р. Скакун, О. Слюсарчук, М. Солован, М. Сулима, К. Шевчук, М. Федорук, Л. Феняк.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Бл. п. ДОБРОДІЙКА КЛЕОНІКА КВАСНИЦЬКА

Ділимось сумною вісткою, що в середу, 23. 5. 73 р., у лікарні в Чатам, Онт., по довгій недузі, на 77-му році життя, прийнявши таїнства Свв. Сповіді й Причастя — відійшла у вічність бл. п. Клеоніка добродійка Квасницька, дружина о. протопресв. К. Квасницького, настоятеля Української Православної Громади в Лімінгтон, Онт.

Народилася Клеоніка 11. 6. 1896 р. у свідомій українській родині надучителя Д. Руснака, в селі Чортиця, на Буковині. Одружена 1918 р. з молодим теологом К. Квасницьким — прожила з ним 55 років примірною добродійкою, ревною християнкою й українкою — по парафіях Буковини, на скитальщині й в Канаді, особливо в Лашін, Кв., Лондоні, Чатам і Лімінгтоні, Онт.

Молодість її припадає на т. зв. „золотий час" пробудження буковинського села до національного життя, користаючи з толерантної політики тодішньої Австрії до національних меншин. Та дім учителя й священика остався і на час ромунської окупації Буковини (1918 р.) центром цього відродження, й там, життєздатна молода добродійка Клеоніка проявила енергійний вплив на свідомість своїх парафіянок і розвиток народнього мистецтва українського села. По тяжко перебутій скитальщині по 2-ій світовій війні, в Канаді, добродійка всюди знала використати свій хист і уміло впливати на організаційне життя нашого жіноцтва в рамцях СУКанади, організуючи його відділи, де їх не було. Мистецькою питоменністю й наче частинно її трудолюбивого життя — була українська вишивка, в яку покійна вкладала багато труду й уміння неперевершеним її виконанням і поширенням. Тому бажанням її було — передати наче свій заповіт дітям і внукам, належну пошану до великої спадщини народнього духа — рідної вишивки.

В родинно-суспільному житті добр. Клеоніка виявилась як вірна дружина, жертвенна для добра Прабатьківської Православної Церкви, надмірно любляча матір своїх дітей і внуків, та перша порадниця всього роду. На особисті терпіння не вміла нарікати а радше, своєю вродженою життєрадістю піддержувала на дусі своє оточення, завжди з усмішкою на устах, з яким відійшла і в могилу. Багато терпінь завдала їй затяжна її недуга, як також, багато мрій її чутливої душі — із-за життєвих труднощів не могли сповнитись.

Похорон бл. п. добродійки Клеоніки відбувся в суботу, 26. 5. 73 р., в Чатам, Онт., місці її замешкання, по Св. Літургії відправленій в Українській Православній Церкві Впреп. оо. прот. І. Крисфалусі — настоятелем і В. Метулинським з Віндзору, на місцевому цвинтарі, де покійниця заздалегідь подбала про місце й пам'ятник на ньому, як і взагалі, сама належно приготовилась до відходу з цього світу.

Між надісланими вінцями був вінець і від Віндзорської Місійної Округи. Місцевий відділ СУКанади, під управою пані Маковецької подбав про врядження похоронної трапези, з програмою присвяченою пам'яті пок. добродійки й членкині відділу. Крім згаданих Отців, прощали покійницю: над могилою добр. К. Дебрин, на трапезі пані Р. Ковальчук від жіноцтва й громади Лондону, пані Маковецька від Чатам і п. А. Скибинецький від Лімінгтон, Онт. Подякували всім за все — сестра покійниці, пані Паунел з Дітройту, та о. протопресв. Касіян, осиротілий муж.

Добр. Клеоніка залишила в смутку своїх дорогих: мужа, о. Касіяна, синів Богдана в Монтреалі й Любо-

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІННІПЕҐ, МАН.

Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори відділу відбулись 4-го грудня 1972 року, в авдиторії Собору Св. Покрови. Збори відкрила голова відділу пані Марія Кушнірик. Першою точкою було нагородження членок Броніслави Химюк, Гадини Химюк і Ірини Деда за десятиліття членства. Голова вручила їм відзнаки С.У.К. — Смолоскип.

Предсідницею зборів була пані Марія Кушнірик, секретарювала Діяна Бабинчук. Членкині заряду і голови комітетів здавали звіти з діяльности за рік.

У своєму слові пані Кушнірик подякувала всім членкам за кооперацію в праці на користь Церкви, молоді і українського суспільства.

Діяльність відділу на протязі року була слідуюча: відділ відбув 13 засідань. Улаштовано такі імпрези, як Весняний Чай і Розігравка, Весняний Базар. Осінний Чай, з якого прихід призначений на утримання Рідної і Недільної Шкіл, зорганізовано зі Шкільним Комітетом. Даємо поміч і печиво на Йорданську вечерю, спільне Свячене і Храмове свято.

Мали продаж печива в Ґарден Сіти перед Великоднем і також в місяці жовтні. Щотижня продаємо каву під час бінґо, прихід з якого призначений на будову авдиторії. Культурно-освітна діяльність: відзначено свято Лесі Українки рефератом, який прочитала добр. Г. Кіцюк. Суддя М. Вавриков дала цікаву доповідь на тему „Право жінки і тестаменти". Пані Люба Ґреґори давала інструкції писання писанок, під час кількох імпрез в різних місцях.

Добродійна праця: раз у місяць шиємо в Червоному Хресті; відвідуємо хворих, подаємо сніданок після Св. Причастя для учнів наших шкіл. Улаштовуємо уродинову забаву для старших в „Селкірк Дей Сентер". Піддержуємо матеріяльно, а також і працею літню оселю „Веселка" під час відкриття та під час карнавалу, коли вибирають королеву. Даємо печиво і грошову поміч до КУК на чай для сліпих та на чай у домі старших громадян. Допомагаємо печивом і працею під час осіннього З'їзду Ман. Екзек. С.У.К. Подавали обід і вечер'ю під час Пров. З'їзду СУМК.

Членки набули нові миски до кухні.

Фінансові зобов'язання: бюджет до централі заплачено; пожертвували $1,000.00 на Собор Св. Покрови, $100.00 на літню оселю „Веселка", $25.00 на стипендію до Колеґії Св. Андрея, $10.00 на Провінційний Фонд, $12.00 на Організаційний Фонд, $10.00 на Юнайтед Вей, $80.00 на телефон.

Прихід за 1972 рік $2,715.34, розхід за 1972 рік $2,499.00, осталось у банку $252.34, прихід за каву під час бінго $1,813.34.

Новий заряд на 1973 рік: голова — М. Кушнірик, 1-ша азст гол. — С. Керелюк, 2-га заст. гол. — Г. Онуфрійчук, рек. секретарка — В. Кутна, фінансова секр. — Б. Химюк, касирка — І. Деда, кореспонденційна секр. — Е. Луценків, рефер. музею — Г. Онуфрійчук, культ--освітна рефер. — Г. Матвіїв, рефер. Червоного Хреста — С. Зітон, рефер. „Променя" — С. Пелех, предст. до Жіночої Ради — С. Зітон. Телефонічний комітет — Л. Ґреґори, Г. Химюк і Ж. Дущак. Шкільний комітет — А. Музичук, В. Ковальчук, А. Тумак, М. Кіріченко, Д. Бабинчук, С. Керелюк. Комітет оселі — С. Керелюк, А. Тумак і А. Шумик. Представниці до КУК — Г. Онуфрійчук, А. Шевель і А. Стефанків. Опіка хворих — М. Паюк, М. Равлюк, А. Стефанків. Господині — Л. Ґреґори, А .Тумак. Ґардероба — К. Шот.

Діяна Бабинчук, рек. секр.

мира в Філадельфії з родинами, 3 внуки, сестру в Дітройті й інших рідних в Україні.

За спокій душі покійниці були відправлені: в 9-тий день Молебні в наших Церквах в Чатам і Лондоні, а в 40-ий день в Чатам відслужили оо. прот. І. Крисфалусі й. М. Дебрин з Лондону — задушну Службу Божу з Парастасом і поминками, в приявности родини, земляків буковинців, та з участю хористок з Лондону, де покійниця, як тодішня добродійка дала першу поміч в організуванні жіноцтва.

Під час похорону, заходом добр. Метулинської зібрано на рідну пресу 36.00 дол., з чого призначено 21.00 дол. на пресфонд і кліше до „Вісника", а 15.00 дол. на пресфонд „Променя". Крім цього, від Відділу ім. Кн. Ольги СУКанади в Лондоні, заходом добр. К. Дебрин — зібрано 22.00, з чого призначено на пресфонд „Променя", замість вінця на свіжу могилу св. п. добродійки Клеоніки Квасницької $10.00 в пам'ять своєї дружини як нев'януий вінок на свіжу могилу склав о. прот. К. Квасницький на журнал „Промінь".

Висловлюємо всім за все — щиру подяку; родині сердечне співчуття; молимось, щоб душу бл. п. добродійки Клеоніки Квасницької оселив Господь Бог між праведними, а тілу її хай буде легкою канадійська земля, замість буковинської, яку покійниця дуже любила.

Вічна Їй Пам'ять! **Подруга**

ЕТЕЛБЕРТ, МАН.

Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори відділу відбулися 2 жовтня 1972 року в домі пані Фіялки Площінської. 17 членкинь було присутніх. Збори відкрила голова Михайліна Козар і була предсідницею, Стефанія Савчин була секретаркою. Голова відділу, здаючи звіт склала подяку членкиням заряду за поміч і кооперацію впродовж цілого року.

Наш відділ відбув 8 місячних зборів. Заходами т-ва відбулися такі свята: концерт у роковини Т. Шевченка, День Матері і вшановано сходинами роковини Лесі Українки і Ольги Кобилянської. Впродовж року відбулись такі підприємства: вечеря в день св. Валентина, випродаж Великодного печива і писанок, спільне свячене-обідом, обід на храм св. Петра і Павла, осіння вечеря, базар, два бінго, випродаж печива і вишиття.

На зборах ми читаємо обіжники та дискутуємо справи, що там подані. У час Різдва членкині ходили колядувати на церкву.

Фінансовий стан: з 1971 року осталось у касі $715.36, приходи в 1972 р. — $850.61, розходи — $1,480.51, осталось у касі — $85.46. Ми дали $1,200.00 на виплату парохіяльної хати.

Заряд відділу на 1973 рік: Михайліна Козар, яка була головою через 11 років просила, щоб її звільнити, отже вона тепер є уступивши голова, головою обрано Анну Савчин. Заст. голови — Марія Григорчук, секретарка — Стефанія Савчин, касирка — Фіялка Площінська Референтка — Емілія Ганчарик. Телефонічний комітет — Розалія Журков-

цька, Олеся Григорчук, Оля Гназдовська. Церковні сестриці — Марія Медвідь, Параня Коновальчук, Оля Гназдовська, Олеся Григорчук. Прикрашування в церкві — Марія Григорчук і Стефанія Савчин.

Стефанія Савчин, секр.

САСКАТУН, САСК.

Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори відділу відбулися в неділю, 10 грудня 1972 р. в катедральній залі в присутности 82 членкинь. Збори відкрила голова відділу пані Оля Андрущак. Молитву перед зборами проказав о. Гр. Удод. Повстанням і хвилиною мовчанки вшановано померших членкинь. Зборами керувала голова, секретарювала пані Оля Бандурка.

Звіти різних референток і комітетів були доручені управі місяць перед річними зборами, видруковані і вислані кожній членкині. Голова відділу пані О. Андрущак дала короткий перебіг річної діяльности в головних проєктах, щоб оминути деталі для заощадження часу.

В році 1972 відбулося 9 місячних зборів, 6 засідань заряду, 7 засідань ювілейного комітету, а крім того було кілька засідань з комітетами Музейної Фундації, якого при відділі очолює пані Марія Дорош.

Починаючи від господарської праці в кухні, це був активний рік для господинь. Старанням господарського комітету приготовлено і видано 12 весільних вечер, 20 похоронних, обідів, 9 вечер для ТУС і 2 бенкети. Крім того разом з церковною громадою видали Святу Вечерю, спільне свячене, храмовий обід на Зелені свята, на День Подяки, на день вшанування д-ра о. С. В. Савчука, місійний обід і візитація Владики Бориса та богословів. Групи, як звичайно, чергувалися обідами.

Перед Великоднем відбувся Весняний Чай, який приніс нам майже тисячу долярів. Передріздвяний чай також випав успішно. З великим успіхом відбувся членський час і Свято Героїнь. З рамени жіночого КУК знову відбулось Свято Героїнь, де наші членкині допомагали з перекускою, прикрасою залі і дали одну доповідь на тему свята.

Друга приємна імпреза, яка викликала багато зацікавлення — це показ моди — показ народної і теперішньої ноші та мистецтва виставка українських малярів. Членкині відділу подали гостям перекусу. Відбулася ця імпреза з ініціятиви Комітету Музейної Фундації при відділі.

Членкині допомогли з перекускою в річницю смерти бл. п. Юліяна Стечишина, яку улаштував місцевий відділ КУК. Дав відділ печиво до Ради Народнього мистецтва на драматичний фестиваль, на міжнародній ярмарок поживи і до пансіону Старших Громадян.

„Ексебишон" тиждень пройшов з великим фінансовим прибутком. Керівником цього підприємства була цього року пані Вероніка Лозова, якої організування відділ щиро оцінює. Під проводом пані Лозової проводилось також „бінго" з небияким успіхом. Ввесь дохід передається до Катедральної Громади.

Нашій молоді ми дали всяку підтримку — моральну і фінансову, піддержуємо садочок, українську і недільну школи та допомагаємо сумківцям.

Відбулось у нас 4 вечори навчання писання писанок під управою референтки народного мистецтва пані Софії Грицюк ,приготовили великодні кошики для пацієнтів по шпиталях та пансіону Старших Громадян.

Відділ відзначив подарунками пань: В. Катеринич і Меланію Пігач за їх працю при Катедрі, як посадження і догляд квітів коло Церкви і печення проскурок. Членки відділу придбали дві вишиті хоругви до Катедри — це праця пань Грицюк і Турецької, придбали три рушники на образи до авдиторії, тепер ще праця над вишиванням нових обрусів на престоли в Катедрі.

Відділ започаткував підготовчу працю до надходячого ювілею нашого 50-ліття. Вибрано різні комітети і запляновано видати історію відділу, над якою працює пані Савеля Стечишин.

1972 року до відділу вплинуло поважна сума доходів. Більші пожертви, що їх відділ склав були: $250.00 на фундацію Юліяна Стечишина, $100.00 на Рідношкільну фундацію ім. Василя Сарчука, $300.00 на Раду Української Школи в Саскатуні, $100.00 на богословів, $200.00 до СУС, $200.00 до Колегії Св. Андрея, $50.00 сумківцям, $200.00 до Місійної радіопередачі, $13,000.00 до Катедри Пресв. Тройці, $1,100.00 до громади Всіх Святих, на журнал „Промінь" — $200.00, на оселю „Зелений Гай" — $240.00. Відділ висловлює признання пані Марії Гарбус за невтомну працю для журнала при відділі.

На закінчення звіту голова О. Андрущак склала подяку всім урядницям управи, референткам, членкам різних комітетів за взірцеву співпрацю і дружнє відношення та зробила заклик, щоб і надалі могли ми так щиро виконувати свої обов'язки. Своє слово голова закінчила окремою молитвою.

Слово о. прот. Григорія Удода, в якім він висловив признання жіночому товариству за працю, а зокрема голові за взірцевий провід закінчувало програму річних зборів.

Фінансовий звіт — з року 1971-го осталось у касі $2,468.89, приходи за 1972 рік — $36,773.66, розходи — $33,025.91, в банку в кредитівці — $3,772 16 — разом $6,798.07.

Управа відділу на 1973 рік: голова — О. Андрущак, уступивша голова — М. Дорош, заступниці голови — Г. Мексимюк, А. Буряник, А. Трішук, П. Турецька, Д. Баєр, рекордова секретарка — О. Луцюк, заст. секретарки — Р. Гнатюк, кореспонд. секр. — добр. Л. Удод, касирка — В. Заліщук.

Референтки: членства — М. Чуганюк, бібліотеки — Т. Гербар, журнала „Промінь" — М. Гарбус, пресова референтка — Н. Кіндрачук, нар. мистецтва — С. Грицюк, архіву — Р. Драган, шпиталів — П. Турецька, садочків — В. Вівчар, перекусок — С. Сорочка, обідів — А. Ріпак, чаїв — О. Кей, умово хворих — А. Янів, Інститут незрячих — А. Ріпак, бінго — В. Лазова. Представниці до КУК — О. Андрущак, А. Тріщук. О. Кей, Д. Баєр, К. Завадюк, до Саскатунської Жіночої Ради—Є. Симчич, референтка шкільництва — А. Михайлюк, Надзірна Рада Молодшого СУМК — А. Папіш, Надз. Рада Старшого СУМК — А. Клапоущак. майна кухні — М. Никіфорук. М. Пігач, Р. Борса, муз. фундації — М. Дорош.

Голова кружків — А. Гарасимчук, Р. Левицька, В. Лазова, А. Буряник, М. Кулачковська, М. Воронюк. Сестриці — М. Пігач, Є. Никіфорчук, П. Бокшован, Р. Борса, А. Пігач. Почесні сестриці — С. Ґрещук і В. Катеринич.

Оля Бандурка, рек. секр.

ВІДДІЛ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА
Едмонтон

До відділу належать 267 осіб. Протягом звітового періоду було 11 зборів (включно з річними) та 6 засідань управи. При відділі існує 26 комітетів.

Звіти членів управи:

Голова Розалія Фарина брала участь у 48-ох різних засіданнях та зборах. Була присутня майже на всіх імпрезах, які відбувалися в нашій та інших громадах, де часто промовляла від імени відділу. Перша заступниця голови, Люба Ґреґорі, десять разів заступала голову на різних зборах та засіданнях. Друга заступниця голови, Олександра Фарина, відповідала за замовлення авдиторії на різні підприємства, що вимагали подання страв, та наймала куховарок. Таких підприємств відбулося 38. Була відповідальна за два обіди-пущення та двічі заступала Третя заступниця голови, Катерина Гарасим, замовляла харчі на всі вищезгадані підприємства. Четверта заступниця голови, Василина Леськів, відповідала за похоронні обіди, яких було 26. Звіт касирки Надії Николин. На 31 жовтня 1971 р. в касі залишилося 3,970.24 дол., прибутки за 1972 р. — 51,112.50 дол.; видатки за 1972 р. 47,503.85 дол. На 31 жовтня 1972 р., в касі залишилося 11,168.87 дол.

Зроблено такі головні пожертви: на катедру св. Івана — 20,300.00 дол., на іконостас — 454.00 дол., на українську школу при катедрі — 1,116.28 дол., на фонд ім. В. Сарчука — 960.00 дол., на богословський стипендійний фонд — 2,000.00 дол., на музейну фундацію С.У.К. — 723.45 дол. на колегію св. Андрея — 200.00 дол., на фонд Митр. Іларіона — 100.00 дол., на журнал „Промінь" — 130.00 дол., на провінційний стипендійний фонд—100.00 дол., на квіти катедри — 265.00 дол.

Звіти комітетів:

Членський — Марія Гринчук. На кінець 1972 р. до відділу належало 267 членок. Комітет відповідав за членський чай та за друк нового адресаря.

Українська школа—Петрина Цимбалюк. Учнів у 1971-72 навчальному році було 93. Українська школа влаштувала два концерти: Миколаївський та концерт на закінчення навчального року, а також брала участь у Шевченківському концерті, що його влаштовував КУК. В цьому навчальному році до української школи приєднали садочок. Зорганізованого розмовну клясу для дітей віку 5-6 років, що не належать до садочку і до першої кляси. Також зорганізовано клясу для дорослих.

Молодший відділ СУМК-у — Марія Прокіпчук. Сумківці, як і минулого року, мали дуже різноманітну програму. Влаштовано для них доповідь про композитора Леонтовича, висвітлення прозірок зі Святої землі, писання і т. п., ходили на фільм „Тіні забутих предків". Сумківці брали численну участь у сумківському хорі в Едмонтоні, колядували та виступали на різних концертах.

Старший відділ СУМК-у — Наталка Фарина. Переважна більшість сумківців належать до сумківського хору, який часто виступає на концертах, співає раз на місяць Службу Божу. Приготували одноактівку на „ джемборі" у Мирнамі, брали участь в провінційному з'їзді. Для них було влаштовано кілька допо-

ЗАРЯД ВІДДІЛУ С.У.К. ПРИ КАТЕДРІ СВ. ІВАНА ЕДМОНТОН ЗА 1972 РІК. Перший ряд зліва направо: Н. Николин, О. Фарина, Л. Ґреґорі, Митр. о. Керніцький, Р. Фарина, Н. Мельничук, Н. Боднар; другий ряд: К. Бабич, К. Міськів, Й. Дженис, О. Фарина, П. Сліпчук, Р. Ґовда, Т. Лазарович, В. Славутич, С. Гриник; третий ряд: М. Чарнецька, М. Лазарук, А. Сенів, Н. Базюк, М. Прокопів, Н. Фарина, М. Гринчук, В. Бойко, Л. Голубіцька, К. Істон.

відей з дискусіями. Варто підреслити, що дуже доречною була доповідь о. митр. Ф. Керницького про мішані подружжя.

Українські танці — Зоня Ніньовська. Учнів було 97. Школа мала один концерт. Крім того, виступали в старечих домах та на деяких імпрезах.

Культурно-освітній — Розалія Ґовда. Під час місячних зборів виголошено 6 доповідей. Спільними заходами комітетів культурно-освітнього та бібліотечного — відбувся концерт з нагоди 40-річчя існування бібліотеки при відділі, а також Свято Книжки. Прочитано дві доповіді та вручено нагороди дітям української школи.

Бібліотеки — Т. Сліпчук. До бібліотеки подаровано протягом 1972 р. 38 книжок, куплено три примірники дитячої енциклопедії (Л. Івченко) і один прим. „25-ліття жіночої діяльності при КУК". У бібліотеці є приблизно 1225 книжок 450-и авторів. 84 англійських книжок 57-и авторів, 390 дитячих — 123-ох авторів. Бібліотека передплачує такі журнали: „Промінь", „Жіночий світ", „Наше життя", „Веселка" та „Нотатки з мистецтва".

Соціяльний — Емілія Рипка. Комітет відповідав або частково відповідав за дев'ять підприємств.

Місцева Жіноча Рада. Представниками до М.Ж.Р. були Емма Верхомин (літературно-мистецька референтка при раді) і Вікторія Шевчук (заступниця голови). Представниці інформували членок відділу про події в М.Ж.Р. В Шевчук залишилася заступницею голови М.Ж.Р. на 1973 р., а Люба Ґреґорі очолила комітет здоров'я при Раді.

Добродійний — Марія Лазарук. Комітет влаштував у катедральній авдиторії Святу Вечерю для 30 пацієнтів Албертської лікарні. Після вечері роздали всім по торбинці з печивом і солодощами. Члени комітету відвідали по лікарнях та домах понад 500 хворих, вислали квіти до 34-ох хворих членок. На Різдво розвезли по старечих домах 87 кошиків із садовиною. На Великдень розвезли по старечих домах 110 кошиків з бабками, псанками та садовиною. Комітет, крім того, що під час Різдва дарував гроші кільком родинам у потребі, також оплатив відпочинок на оселі одній.

Канадська асоціяція для сприяння умово-хворим (Mental Health). Наша представниця Люба Ґреґорі посвятила 215 годин своєї праці для цієї організації. Вона також отримала відзнаку за десятирічну працю в цій організації.

Ювілейний — Катерина Миськів. 27-го серпня відзначено 46-ту річницю відділу. Надано звання „почесної членки" таким особам: Розалія Ґовда, Софія Василишин, Софія Гриник, Калина Засійбіда й Тетяна Лазарович. За 25-річну працю в нашому відділі відзначено 12 членок: Емілію (Сиротюк) Косташ, Анну Чорнел, Моніку Челядин, Любу Ґреґорі, Наталку Мельничук, Віру Оробко, Марію Мандрик, Марію Вавринюк, Марію Кривко, Анну Крамар, Ольгу Пасочник, Павліну Канасевич та дві переходові членки за їхню 25-річну працю в організації С.У.К.: Анну Особу й Катерину Самицю.

Церковний — Катерина Істон. Комітет відповідав за прикрасу церкви та за влаштування чаю в резиденції Владики Андрея. Гроші з чаю (179.00 дол.) комітет передав Західній Єпархії УГПЦ.

„Промінь" — Лукія Голубицька. Комітет зібрав на різдвяні поздоровлення 190.00 дол., на пресовий фонд 89.00 дол. та передплат на 475.00 дол.

Видавничий фонд ім. Н. Кобринської Наталка Базюк. У 1972 р. наш відділ пожертвував 25.00 дол. до цього фонду. Від його заснування (1954) р.) комітетом зібрано за ввесь час на цей фонд 5,987.50 дол. Комітет видавничого фонду також відповідає за продаж книжок виданих С.У.К.

Стипендійний фонд — Іванна Дженис. На річних зборах, які відбулися 28 листопада 1971 р. запропоновано створити відділом стипендійний фонд для богословів колегії св. Андрея. Відділ зобов'язався сплачувати по 1,000.00 дол. річно, доки наша фундація не зросте до 5,000.00 дол. Річні відсотки з вплаченої суми мають іти на стипендії для богословів. Вже внесено до фонду 2,000.00 дол. (за 1971-72 рр.). Назва фундації: „Стипендійна фундація відділу С.У.К. при катедрі св. Івана в Едмонтоні". Фундація ім. В. Сарчука — С. Василишин. Цей комітет зібрав 970.00 дол.

Бінґовий — Катерина Бабич. Відбулося 52 регулярних і 8 „маратон" бінґо. Прибуток: 4,700.00 дол. Балевий — Варвара Верхомин. Прибуток з осіннього балю: 1,226.29 дол. Архіву — Тетяна Лазарович. Цього року комітет зробив перепис архіву. Споживчий. Марія Чарнецька, представниця відділу, реґулярно (раз на місяць) відвідувала збори споживчої асоціяції міста і час-від-часу ознайомлювала членок нашого відділу з наслідками їхньої праці. Маєтковий — Юстина Фарина й Варвара Маланчук зробили перепис майна в кухні.

Контрольна комісія. Софія Гриник, від імени комісії, висловила довір'я уступаючій управі.

Управа на 1973 рік: голова — Розалія Фарина, заступниці голови — Люба Ґреґорі, Олександра Фарина, Катерина Гарасим, Василина Леськів, рекордова секретарка — Марія Вавринюк, кореспонденційна секретарка — Марія Ґрекул, заступниця секр. — Галина Федорків, касирка — Надія Николин, заступниця касирки — Софія Гриник, молодший СУМК — Марія Прокопів, старший СУМК — Наталка Мельничук, Українська школа — Анастасія Шемелюк, українські танці — Наталка Дептух, бібліотека — Параскевія Сліпчук, культурно-освітній — Розалія Ґовда, мистецький — Славка Гладун, добродійний — Марія Лазарук, соціяльний — Лукія Голубицька, церковний —Галина Ґрекул, Місцева Жіноча Рада — Люба Ґреґорі, Вікторія Шевчук, Об'єднані нації — Василина Бойко, осінній баль — Валентина Доброліж, Славка Фербей, архіви — Тетяна Лазарович, видавничий фонд — Наталка Базюк, „Промінь" — Анна Особа, членський — Марія Гринчук, бінґо — Ніна Вірстюк, ювілейний — Катерина Миськів, маєтковий — Юсипа Фарина, Марія Ковальчук, умових хворіб (Mental Health) — Люба Ґреґорі, фонд ім. В. Сарчука — Марія Сулима, музейна фундація — Докія Корпан, споживчий — Роза Кей, стипендійний фонд — Іванна Дженис, Анна Мельник, контрольна комісія — Моніка Челядин, Розалія Маланчук, Фіона Пелех.

Віра Славутич,
рекордова секретарка

ОШАВА, ОНТ.

Відділ ім. Барвінок

Річні збори відділу відбулися 2-го жовтня 1972 року. Зборами керувала голова пані Галина Плішка, а секретарювала пані Оля Куць.

В минулому діяльному році було лише 17 членкинь, однак проробленo замітку працю при Українській Греко-Православній Церкві Св. Івана Хрестителя, улаштовуючи імпрези і час від часу помагаючи Сестрицтву при Церкві. Тепер у нас є 26 членкинь.

Збори відбувались 1-го понеділка щомісяця по домах членкинь. Час від часу на збори запрошуємо доповідача з доповіддю, або показу якоїсь мистецької ділянки. Господиня подає смачну перекуску і тим способом збори поєднані з соціяльною частиною. Минулого року в нас було 7 членкинь, які не оминули жодних зборів, за що були нагороджені певними дарунками. Членкині, які приходить на збори без своєї членської відзнаки платять певну суму „кари".

Після літньої поїздки в Україну пані Оля Горегляд на одних зборах висвітлила фільму і подарувала кілька ляльок на розігравку між членкинями.

Наші збори в м. грудні є пов'язані з тоном сезону і починаються вечерою разом з чоловіками. Під час літньої пори, також для розривки, одні збори є у формі родинного пікніку, які минулого року відбулись на великій площі мотелю пані Орисі Садової.

Членкині відділу приготовили у церковній залі для громадян Спільне Свячене, а на Великдень приготовили кошечки з Великодним свяченим для старших православних членів у Домі Старших Громадян, у шпиталі та по домах. Членкині помагали сестрицям удержувати порядок у церкві та деяких їхніх імпрезах.

1972 року відділ купив піяно до церковної залі, дав жертву на Церкву в $300.00 і стільки ж для Рідної Школи. Відділ опікується дітьми Недільної Школи і СУМК-ом, як також помагає українській школі, помагає школі народніх танків, в якій інструктором є п. Микола Воробець з Торонта. Минулого року тут навчалось 48 учнів народніх танців.

Наш відділ є одним з 12 інших жіночих товариств в Ошаві, що належать до Ошавської Жіночої Ради. Репрезентує нас пані Анна Дутчак і пані Марія Григоренко, яка є там першою заступницею голови і референткою горожанства, а пані Дутчак реф. здоров'я та касиркою.

Наш відділ брав участь у провінційнім з'їзді Союзу Українок у Гемилтоні, делегатками були пані Оля Куць і Анна Дутчак. Пані Куць є референткою молодшого СУМК і 3-тя заст. голови східньої екзекутиви та реф. зовнішних зв'язків при центральній управі Союзу Українок. Референтка помагала сумківцям у провінційнім змаганні, у драматичнім фестивалі у Виндзорі наш відділ СУМК здобув четверте місце. Сумківці сходяться кожної середи впродовж року для виконання різних проектів.

Світлина частина заряду на 1973 р. Перший ряд сидять зліва направо: Кароля Шевчук — фінанс. секрет., Оля Куць — рекорд. секр., Оля Горегляд — голова, Валентина Холонюк — член Комітету і Марія Григоренко — касирка; другий ряд — добр. Олена Славченко, Марія Шолдра і Наталя Довдс — членки Комітетів.

Наш відділ бере участь в деяких добродійних товариствах в Ошаві. В річній імпрезі цього міста панна Христя Куць, сумківка репрезентувала українців м. Ошави почерез КУК і була одною з іменованих на королеву.

Заходом відділу відбулось свято День Матері концертовою програмою і даруванням заслужених матерів квітами. Діти-школярі беруть участь у спільнім святі Шевченка почерез КУК. Улаштовано також роковини Лесі України. Так само відбувся успішний Чай і виставка музейних експонатів, про яку описувала місцева преса. Дохід з цієї імпрези $50.00 переслано на Муз. Фундацією.

Для придбання фондів відбувались у нас вечорки продажі вживаних речей, розігравки, буфети під час „бінго", продаж печив та інше. Загального приходу в 1972 році було $2,603.36, розходу — $2,035.78, в касі осталось — $567.58.

Заряд відділу на 1973 р.: Голова — Оля Горегляд, уступ. голова — Галина Плішка ,заст. голови — Олеся Міносора, рекор. секретарка — Оля Куць, касирка — Марія Григоренко, фінан. секр. — Кароля Шевчук. Контрольна комісія — Ґеня Мага, Ідея Люїс і Наталя Давдс.

Комітети: Недільної Школи — Надя Стець, Валентина Холонюк, добр. Олена Славченко. Програмовий — Анна Дутчак, Ідея Люїс і Ґеня Мага. Телефонічний — Надя Стець, Ширлі Холонюк. Молодшого СУМК-у — Оля Куць, Леся Міносора, Марія Григоренко, Маріяна Шолдра. Репрезент. до місцевої Жіночої Ради — Марія Григоренко і Анна Дутчак; до КУК — Михайліна Ґонта. Пресова референтка — Наталя Давдс і заст. реф. Ґеня Мага. Членства — Ґеня Мага і Юзефа Гриців. Відвідування хворих — Діяна Омелянчук, Галина Плішка і Йоганна Стирджис. Добродійної праці — Орися Садова і Наталя Давдс. Рефентка журнала — Анна Дутчак.

О. Куць

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Курка печена

Потрібно:

1 курка 3-4 ф.)
2 платки бекону
сіль

До начинки:

добра ложка масла
3 яйця
1 булка
печінка з курки
½ цибулі
зелена петрушка

Вичищену курку добре обмити і в середині та зверху насолити. Шию вирізати так, щоб вийняти кість, а шкіру лишити при курці. Тепер приступаємо до начинки. Масло з трьома жовтками добре втерти, дати туди цибульки, що всмажена ясно на маслі, намочену в молоці й видушену, малу булку, січеної петрушки, соли, дрібку перцю і це все добре вимішати. Накінець дати шум із білків і 2 ложки тертої булки і легко вимішати. Начинити тим нутро курки, зашити і лишити трохи начинки для шиї. Начинити шию, зашити проріз і кінець шиї. Тепер зв'язати колінця чистим шнурком разом.

Покласти 2 пластинки бекону на дно ринки. На них покласти курку хребтом, підливши трохи води. Двома пластинками накрити її зверху. Ринку прикрити покришкою або алюміовим папером. На 400° душити пів години. Коли б виварилась вода, підлити трохи. По пів години можна обнизити температуру до 350°. Пекти ще годину.

Коли спечена, поділити курку. Відтяти ноги, розрізати нитки, вийняти начинку. Вирізати груди і розділити на чотири кусники. Начинку порізати на платки і обложити нею курку.

Перекладанець з суницями
(стробері шорткейк)

4 горнятки суниць
½ горнятка цукру
3 горнятки пересіяної муки
¼ горнятка цукру
4½ ложечки порошку до печива
¾ ложечки соли
½ горнятка масла або „шортенінг"
1 горнятко і 2 ложки молока
¼ горнятка топленого масла
Вбита солодка сметанка скільки потрібно

Ягоди перебрати, сполоскати і покраяти на малі кавальчики. Додати цукор, перемішати і відставити в холодне місце до ужитку.

Приготовити вісім цалеву квадратову форму і висмарувати маслом.

Пересіяти разом муку, цукор, порошок до печива і сіль. Додати масло або „шортенінг" і роздрібнити з мукою на грубу кашку. Посередині муки зробити ямку, додати молоко і сейчас вимішати вилочками скорим рухом, щоб звести масу разом. Виложити тісто на підсипану мукою стільницю і місити легко пів мінути. Довго не місити, бо буде тісто тверде. Розділити тісто на половину. Виложити одну половину тіста в форму і легко рукою вирівнати до берегів. Посмарувати верх тіста топленим маслом.

Взяти другу половину тіста, розплескати в руках і покласти на верх першого, вирівнюючи його до берегів. Посмарувати верх рештою масла. Вмочити гострий ніж в муку і позазначувати верхну паланицю на шість прямокутних частей — то є потягнути ножем вздовж середини раз, а з другого боку зазначити поперечно легкі зарізи в двох місцях.

Пекти в гарячій печі (425 ступенів) 20 мінут, або аж зарум'яниться делікатно.

Гарячу паланицю відділити (тільки не краяти ножем) у зазначених місцях і кожний кавальчик розділити верх від споду. Покласти спідний кавальчик на тарілочку, наложити верству приготованим ягід разом з соком, прикрити своїм верхом і ще верствою ягід. Завершити вбитою сметанкою. Так зробити з кожним кавальчиком. Вистачає на шість осіб.

Присмак з зелених помідорів

4кварті зелених помідорів
2 кварті салери
12 середніх цибуль
3 стручки червоного їдкого перцю
1 ложка гірчичного їдкого перцю (мостард сід)
1 ложка селерного насіння
½ ложки „тумерик"
½ ложечки мелених гвоздиків
5 горня жовтого або білого цукру
5 ложечок солі
1 кварта оцту

Покраяти всю городину дуже дрібно або змолоти машинкою. Додати до городини решту складників. Варити одну годину, мішаючи час від часу. Влити гаряче варення до гарячих стерелізованих слоїків і тісно закрутити. Подавати до м'яса.

На малу родину можна зменшити міру складників припису на половину.

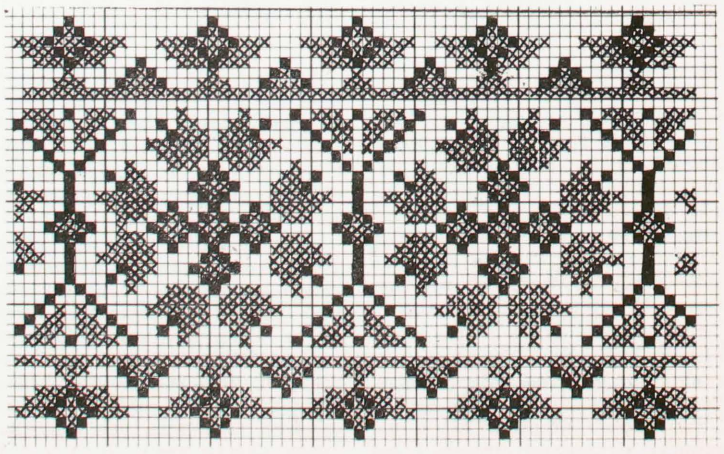

Взірець із збірки **Олени Пчілки.** Виконати хрестиками двома барвами ниток ДМС до прикраси сукні спереду на поздовж і придолу рукава..

Союз Українок Канади, Музей Торонто Філія.

КВІТИ І ЗАТИШОК

Скільки краси і поезії у квітах! Якою затишною роблять вони нашу оселю! І навіть важко сказати, яким квітам віддати перевагу — розкішним хризантемам у кошику, трояндам у кришталевій вазі чи букету веселих ромашок у керамічному горщику.

У малоосвітленій кімнаті з темними меблями краще поставити квіти яскравих тонів, у сонячній — фіолетові, пурпурові, сині.

Дуже важливо правильно підібрати посуд для квітів. Гвоздики, тюльпани, троянди, піони ставлять у високі, вузькі вази з прозорого скла. А букети бузку, айстр, черемхи вимагають посуду з фарфору, фаянсу, кераміки. Гладіолуси, садові лінії, жоржини, декоративні соняшники мають чудовий вигляд у вазах, що стоять на підлозі.

До речі, гладіолуси рідко сполучаються з іншими квітами. Швидко в'януть, поставлені до однієї вази, й весняні тюльпани та бузок. Хай краще букет бузку сповнить ароматом вашу вітальню, а тюльпани прикрасять кабінет або спальню.

У сучасному інтер'єрі значне місце належить багаторічним кімнатним квітам. З їх допомогою кімнату можна поділити на зони. Для декоративного оформлення використовують капітальні перегородки, прозорі грати з металу, дерева, кольорового шнура, які озеленюють кімнатним виноградом, аспарагусом, плющем та ін.

На мініатюрний сад можна перетворити й підвіконня. Тут розміщують композицію з кактусів. Ці невибагливі рослини компонують у вигляді трикутників або зірок, прикрашують кольоровим склом, камінням. Композиції з кактусів утворюють на плитах черепашника, шматках туфу, синтетичного пінопласта. Роблять у цих матеріалах заглиблення, насипають землю і висаджують молоді кактуси.

Живі квіти восени та взимку можна замінити на декоративні гілки, композиції з сухих рослин. Чудовий вигляд, наприклад, мають гілка глоду чи барбарису у сполученні з фізалісом. Кілька стрілок болотного очерету, 5—6 мітелочок осоки і кілька водяних ліній у вазі, що стоїть на підлозі, прикрасять куточок відпочинку.

Надзвичайно цікавий вигляд мають водяні рослини в акваріумі без рибок Особливо рекомендується така композиція для спальної кімнати, де вона служить не тільки окрасою, а й зволожником повітря.

Н. Гассанова

Повідомлення

Провінційний З'їзд східніх екзекутив — СУК., ТУС. і СУМК. відбудеться 5, 6, 7 і 8-го жовтня, 1973 року у Виндзорі, Онт. в залі Соборної Громади Св. Володимира під адресою 2000 Текомсі Ровд Іст.

Просимо відділи Онтеріо і Квебеку взяти численну участь, запрошує на цей З'їзд членство наших організацій та громадянство прибути численно. Наші З'їзди вирішують важливі громадські справи, які потребують вашої участи.

За Східню Екзекутиву Союзу Українок Канади:

М. Телега, голова **І. Римар,** кор. секр.

ЩОО ТАКЕ МІРМЕКОМАНІЯ

У Південній Африці є рослина марула, плоди якої при достиганні починають ферментувати. Цієї пори п'янкими ягодами охоче ласують дикі тварини. Навколо дерев вони вчиняють справді таки дикі оргії. Мавпи несамовито підстрибують, слони, хизуючись своєю спритністю, намагаються ставати дибки, круятться на одній нозі.

Схильність до алкоголю виявляють і ведмеді. Бродячі циркачі, приборкуючи звірів, часто їх підпоювали, виховуючи і артиста і водночас алкоголіка. Мавпи у неволі охоче курять сигарети. Два шампанзе в одному австрійському зоопарку жадібно курили припалюючи сигарету від сигарети: сірників мавпам не давали, щоб вони не спалили клітки. Схильність тварин до наркотиків вчені визнали словом мірмекоманія.

Усмішки

ТО ДОБРЕ

Мама до малого Юрка, що не хоче митися:

— Як не будеш чемний, дам тебе циганам...

— То добре, цигани ніколи не миються.

— — —

В СУДІ

— Коли Ви народились?

— Не знаю, котрого року, але знаю, що тоді ще жила моя небіжка мама.

— — —

ПОРАДИВ

— І який є лік, пане докторе, на нерви мого чоловіка?

— Виїдьте обоє!

— Куди?

— В противні сторони!

P 9L
SAMYCIA MRS S JAN 74
6712-111 AVE
EDMONTON
T5B 0A7 ALTA

УЧИТЕЛІ і ВИХОВНИКИ!

Чи Ви вже познайомлені з цим підручником для навчання української мови? Коли ні, то зробіть це негайно. Учителі рідних шкіл, які почали навчати школярів мови з цього підручника є дуже вдоволені вислідом.

Підручник опрацювала досвідчена учителька державної і рідної школи. Методично він найбільше сьогодні відповідає тим школярам, які приходять до школи зі слабим знанням української мови.

Це є перша частина — „Осінь". Крім лекцій в ній є порадник учителям як проводити лекції в обидвох мовах — українській і англійській. Підручником може легко послуговуватись у домашнім навчанні, де немає рідної школи. Ціна підручника лише $1.50 з пересилкою.

Замовлення разом з грішми посилайте на адресу Ради Української Школи.

UKRAINIAN EDUCATIONAL
COUNCIL OF CANADA
7 St. Johns Ave.
Winnipeg, Manitoba

Учителі – Вихователі – Родичі

Щойно вийшла з друку нова підручна книга

„УКРАЇНА —
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ДЛЯ МОЛОДІ"

Видано її заходами Об'єднання Православних Сестриць у США. за редакцією
Людмили Івченко-Коваленко

Про цю працю, про її підготовку багато писала українська преса. І це вправді цінна підручна книга для кожного українського дому, а вже зокрема для такого, де виховуються діти і молодь.

Є це багато ілюстрований підручник-енциклопедія, в якій знаходяться такі розділи: географія, археологія, історія, література, театр, музика, образотворче мистецтво, народне мистецтво, архітектура, наука і техніка, сільське господарство, промисловість, заповідники та інше.

Енциклопедія видана на добрім папері, в полотняній мистецькій оправі, великого формату. Стор. 271. Ціна $15.00 американських.

Замовляти:

Mrs. A. SELEPYNA
680 Stuyvesant Ave.,
Irvington, N. J. 47111, USA.

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже друге видання про вишивки і стіби в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушників з показником кольорів ниток. . взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкриваалсь.

Ціна $6.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
A-25 11024 - 82 Ave. Edmonton, Alta
T6G 0T2.